2020

Kecskeméti Óvoda,
Általános Iskola,
Készségfejlesztő Iskola,
Kollégium,
Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tartalomjegyzék

1 A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény bemutatása 5
1.1 A munkafolyamatok megvalósulásának körülményei 6
1.2 Tárgyi, környezeti feltételek 6
1.3 Személyi feltételek 7
2 Pedagógiai programunk elkészítésének jogszabályi háttere 7
3 Az intézmény nevelési programja 8
3.1 A nevelő-oktató munka alapelvei, értékei 8
3.2 A nevelő, oktató munka céljai 9
3.3 A nevelő-oktató munka feladatai 10
3.4 Az utazó gyógypedagógusi hálózat működésének feladata 11
3.5 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai 11
3.5.1 Terápiás eljárások 12
3.5.2 Speciális terápiák 12
3.6 Nevelő, oktató munka módszerei, tanulásszervezés 13
3.6.1 Differenciált fejlesztés 14
3.6.2 Differenciált rétegmunka 14
3.6.3 Tananyag projektekben történő feldolgozása 14
3.6.4 Témahetek 14
3.6.5 Antibullying program 14
3.7 A nevelő munka során alkalmazott tanulásszervezési formák, technikák 15
3.7.1 Lépésről lépésre program az alsó tagozaton 15
3.7.2 A kooperatív tanulásszervezés a felső tagozaton 15
3.7.3 Új módszertani kísérlet a tanórán kívüli foglalkozásokon 16
3.7.4 Tevékenység blokkok 17
3.7.5 Az autizmus specifikus oktatásra, nevelésre jellemző speciális eszközök és eljárások 17
3.7.6 A családok bevonása 18
3.7.7 Kéttanáros modell működtetése az utazó gyógypedagógusi hálózat keretén belül 19
3.8 Kompetencia alapú nevelés-oktatás 19
3.8.1 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 19
3.9 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 20
3.10 A tanulók egészségfejlesztésével összefüggő feladatok 23
3.10.1 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink 23

3.11 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 26
3.12 A pedagógusok feladatai 27
3.12.1 Az osztályfőnök feladatai 28
3.13 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok 29
3.13.1 Tehetséggondozás 30
3.13.2 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai feladatok 32
3.14 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program 32
3.15 A veszélyeztetett gyermekkel kapcsolatos feladataink 33
3.16 A hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos feladataink 33
3.17 A szociális hátrányok enyhítésére vonatkozó iskolai feladatok 34
3.18 A tanulóknak az intézmény döntési folyamataiban való részvétele 35
3.19 A partnerekkel való kapcsolattartás 35
3.19.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák 35
3.19.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák 35
3.19.3 Az iskola kapcsolatai külső szakmai szervezetekkel 36
3.20 A tanulmányi idő alatti vizsgák szabályai 36
3.21 A felvétel és az átvétel szabályai 37
3.22 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos intézményi terv 38
4 Az intézmény helyi tanterve 39
4.1 Óvoda 39
4.2 Fejlesztő nevelés-oktatás 40
4.3 Tanulásban akadályozottak helyi tanterve 41
4.3.1 Helyi tantervünk óraszámai – beszédfogyatékos vagy súlyos nyelvi zavarral küzdők számára 44
4.3.2 A tanulók tanulmányi munkájának értékelési módja 45
4.3.3 Az értékelés dokumentumai 48
4.4 Értelmileg akadályozott tanulók helyi tanterve 49
4.5 A tantárgyak struktúrája és a hozzájuk tartozó óraszámok 50
4.5.1 1. és 5. évfolyamban a 2020/21-es tanévben 50
5 Autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek –tanulók nevelési, rehabilitációs programja, helyi tanterve autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók helyi tanterve 53
5.1 Készségfejlesztő iskola 71
5.1.1 A kollégiumi nevelés céljai és alapelvei 77
5.1.2 A kollégiumi tevékenység szerkezete 77

5.2 A tankönyvek, a tanulmányi segédletek kiválasztásának elve 78
5.3 A NAT-ban meghatározott feladatok megvalósításának részletes szabályai 79
5.3.1 A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció célja, feladatai 79
5.4 A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezésének módja 80
5.5 A tanulók fizikai állapotfelmérésének módszerei 80
5.6 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 81
6 ZÁRADÉK 83

Bevezető

A Kecskeméti Egységes Gyógypedagógiai Intézmény nevelőtestülete a szervezet küldetésnyilatkozatát az alábbiakban fogalmazta meg.

Mi, az intézményünkben dolgozó szakemberek, felnőttek nem megváltani akarjuk a világot, csak hisszük és valljuk, hogy a ránk bízott gyermekek iránti felelősségünk, szakmai felkészültségünkkel társulva, segítik tanulóinkat belső harmóniájuk elérésében, hogy önmagukat ismerő, önmagukban bízó, önmagukat kiteljesíteni tudó, cselekvőképes, saját útjukat megtaláló személyiségekké váljanak.

A megvalósításhoz a tervezett falakon belül és azon túl is arra törekszünk, hogy az alkalmazott nevelési – tanítási - tanulási módszerekkel olyan készségeket alakítsunk ki és fejlesszünk tovább, amelyek alapul szolgálnak ahhoz, hogy tanulóink egyenlő eséllyel létezzenek majd a nem mindig kiszámítható értékrendű felnőtt világban az életbe jobb feltételekkel érkező embertársaik mellett, és velük együttműködve adottságaik legjavát adják.

Pedagógiai Programunkat e gondolatok jegyében módosítottuk, hangsúlyt helyezve arra a körülményre, hogy tanulóink túlnyomó többségben hátrányos szociokulturális háttérből érkezik, ahol a családi nevelés nem nyújt identifikációs lehetőségeket. Munkánk során a családoknak is példaértékű nevelési, viselkedési mintát kívánunk közvetíteni. Mindezen túl, szakmai felkészültségünkkel, gyakorlati tapasztalatunkkal szeretnénk segítségünket nyújtani városunk többségi iskoláinak ahhoz, hogy sikeresen valósíthassák meg az integrációs terveiket.

1 A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény bemutatása

A gyógypedagógiai nevelés történetének Kecskemét városában évszázados hagyománya van. 1908-tól jegyzik az önálló gyógypedagógiai ellátórendszer működését.
A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményt, rövid nevén a Kecskeméti Egységes Gyógypedagógiai Intézményt (a továbbiakban: Kecskeméti EGYMI) kettő nagy múltú gyógypedagógiai intézmény összevonásával alapította meg a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. A többcélú, közös igazgatású intézményben, három tagintézményben és két telephelyen, különböző intézménytípusokban folyik a gyógypedagógiai nevelő-oktató munka.
Az intézmény **székhelye:**

- Kecskeméten, a Nyíri út 30. szám alatt található;

tagintézmények:

- Kecskeméti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Juhar Utcai Óvodája, Általános Iskolája, Készségfejlesztő Iskolája és Kollégiuma (továbbiakban Kecskeméti EGYMI Juhar Utcai Tagintézménye, Kecskemét, Juhar utca 23.
- Kecskeméti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Autizmus Centrum Általános Iskolája és Készségfejlesztő Iskolája (továbbiakban Kecskeméti EGYMI Autizmus Centruma – Kecskemét, Szalag utca 9.

Minden telephelyen szakszerű ellátásban részesülnek a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók. Sérüléstípus és súlyossági fok alapján biztosított számukra:

- az óvodai nevelés,
- az általános iskolai és
- a készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás, továbbá
- a fejlesztő nevelés-oktatás és
- a kollégiumi nevelés.

A Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolájában Kecskemét, Tóth László Sétány 2.) is működik - telephelyként nyilvántartva - egy tanulócsoport, amely a Kecskeméti EGYMI-hez tartozik, itt autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók ellátása zajlik, úgynevezett integrációs csoportban.
Ugyancsak az anyaintézménytől távol, szintén egy többségi intézmény épületében, a Kecskeméti Széchenyivárosi Arany János Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolájában (Kecskemét, Forradalom utca 1. szám alatt) kerültek elhelyezésre a beszédjavító iskolai osztályok.
Az EGYMI keretein belül utazó gyógypedagógiai szolgáltatás is működik a Kecskeméti Tankerületi Központ többségi intézményeibe járó, integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára.
A nevelő-oktató munkát végző pedagógusokon kívül egyéb végzettségű szakemberek: iskolapszichológus, konduktorok, gyógytornász, logopédusok, és pedagógiai munkát segítő alkalmazottak: gyógypedagógiai asszisztensek, iskolatitkárok, ápolók, ügyviteli- és technikai

munkakörben alkalmazott munkatársak is dolgoznak a Kecskeméti EGYMI-ben. A teljes alkalmazotti létszám meghaladja a 200 főt.
Intézményünkben kizárólag sajátos nevelési igényű, tanulásban-, értelmileg akadályozott, pszichés fejlődési zavarral-, autizmus spektrum zavarral küzdő, halmozottan sérült, súlyosan és halmozottan sérült gyermekeket, tanulókat nevelünk-oktatunk.
Intézményünk infrastrukturális háttere telephelyenként változó. Az egyes tagintézmények, intézményegységek alapvetően rendelkeznek a nevelő-oktató munkához nélkülözhetetlen tárgyi eszközökkel, taneszközökkel. Minden intézményegységben megfelelő számú és felszereltséggel működő egyéni– és kiscsoportos fejlesztést segítő fejlesztőszoba található.

1.1 A munkafolyamatok megvalósulásának körülményei

Az intézmény alapfeladatai, sajátosságai

A feladatellátás összesen **hat** különböző típusú intézményegységben:

1. gyógypedagógiai óvodai csoportokban,
2. általános iskolában,
3. készségfejlesztő iskolában,
4. fejlesztő nevelés-oktatás keretében,
5. utazó gyógypedagógiai hálózaton keresztül,
6. kollégiumban történik.

1.2 Tárgyi, környezeti feltételek

- Az intézmény székhely-épületében tornaszoba, ebédlő, konduktori fejlesztőszoba, különböző sérülés - specifikus fejlesztéseknek helyet adó egyéni fejlesztőtermek, jól felszerelt informatika terem, illetve a terápiás fejlesztések megvalósítását biztosító helyiségek, könyvtárszoba, kerámia műhely teszik lehetővé a tervezett feladatok megvalósítását. Megközelítőleg 1000 m2 udvar, sportpálya áll rendelkezésre az általános iskolai szabadidős tevékenységek szervezésére.
- A Kecskeméti EGYMI Juhar Utcai Tagintézményében egy épület-komplexumban valósul meg minden feladat. Az óvodai egység hét csoportszobával, egy tornaszobával, az általános iskola tizenöt tanteremmel működik. Mind a két egységhez megfelelően felszerelt mellékhelyiségek tartoznak. Az iskolához két tankonyha, egy tornaterem, és egy külső sportudvar.
- A szakiskolának öt tanterme, egy tankonyhája és egy szövő terme van. Négy fejlesztőszoba biztosít helyet a terápiás fejlesztéseknek.
  Az informatika terem felszereltsége megfelelő, kettő gépre vakok számára készült program is telepítésre került.
  Az iskolai könyvtárban a pedagógusok önképzését segítik a folyamatosan bővülő szakkönyvek. Mesekönyvek, szépirodalmi művek, lexikonok állnak a gyermekek rendelkezésére.

- A kollégium épületét 2009-ben pályázati forrásból újította fel a Fenntartó (Kecskeméti Tankerületi Központ).
- A Kecskeméti EGYMI Autizmus Centrumának épülettömbje több mint száz éves. Hat csoportszoba, öt egyéni fejlesztő helyiség, egy szövő-műhely, továbbá tornaszoba, ebédlő biztosítja maximum 50 fő autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló számára az ellátást.

1.3 Személyi feltételek

A Kecskeméti EGYMI-ben a nevelő oktató munkát gyógypedagógusok és egyéb végzettségű pedagógusok végzik. A kötelező szakmai feladatok megvalósítását logopédusok, konduktor, gyógytornászok, iskolapszichológus, gyógypedagógiai- és pedagógiai asszisztensek, gyermekfelügyelők, dajkák, ápolók, iskolatitkárok, technikai dolgozók támogatják. Létszámukat a jogszabályi háttér alapján biztosítja a Fenntartó.

2 Pedagógiai programunk elkészítésének jogszabályi háttere

- **2011. évi CXC.** törvény a Nemzeti Köznevelésről
- **326/2013. (VIII. 30.)** Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- **229/2012. (VIII. 28.)** Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- **110/2012. (VI. 4.)** Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- **5/2020. (I.31.)** Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm.rendelet módosításáról
- **363/2012. (XII. 17.)** Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- **20/2012. (VIII. 31.)** EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- **15/2013. (II. 26.)** EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- **4/2017. (IV.10.)** EMMI rendelete a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet módosításáról

- **59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet** a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

3 Az intézmény nevelési programja

Az intézményben folyó nevelés-oktatás alapvető célja, hogy teljesítse az intézménytípussal szemben támasztott társadalmi követelményeket.
További cél együttműködni az együttnevelést folytató többségi köznevelési intézményekkel, a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók szüleivel, a társadalmi befogadást segítő szervezetekkel.

3.1 A nevelő-oktató munka alapelvei, értékei

A pedagógiai munka folyamatában kiemelt figyelmet fordítunk az iskolai nevelési – tanítási - tanulási folyamatok hatékonyságára, a megszerzett tudás és kompetenciák alkalmazhatóságára. Tanulóink felnőtt életének sikeressége szempontjából kiemelt szerepe van a kulcskompetenciák fejlesztésének, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítésnek. Erre való tekintettel személyközpontú, tapasztalati tanulásra építő, korszerű tanulásszervezési eljárásokat, és módszereket alkalmazunk.
A szakmai munka hatékonyságának szinten tartása és erősítése céljából a nevelési programunkat folyamatosan karban tartjuk, fejlesztjük. A szülők bevonása a nevelés, oktatás folyamatába szintén elsődleges szempont intézményünkben éppúgy, mint a széles körű szakmai és szakmaközi együttműködések építése, fenntartása.
A nevelő-oktató munka során egymás elfogadására törekszünk. Folyamatosan azt közvetítjük, hogy minden embernek, közöttük a sérült személyeknek is - mentális vagy egyéb sérült állapotuktól függetlenül – ugyanolyan jogaik vannak, mint ép társaiknak. Igyekszünk segítséget nyújtani ahhoz, hogy ezt a közvélemény, a szűk és a tágabb környezetük is tudomásul vegye, elfogadja.
Az autizmussal élő tanulók autizmus specifikus ellátása olyan speciális megközelítést igényel, amely az egyén aktuális szükségleteire, képességeire épít. Tartalmaznia kell azokat a specifikus módszertani elemeket, amelyek bizonyítottan hatékonyak az autizmus spektrumzavarral élő személyek esetében függetlenül attól, hogy milyen értelmi képességekkel rendelkeznek.
Az autizmussal élő gyermekek közötti nagy egyéni különbségek miatt nem lehet olyan homogén csoportokat létrehozni, amelyek egyaránt megfelelnek az életkor és a képességek szerinti csoportosításnak is. Ebből következően a fejlesztés módszerei és tartalmai jelentősen eltérhetnek azoktól a módszerektől és tartalmaktól, amelyeket a többségi oktatási, nevelési rendszer számára a NAT és a különböző fogyatékosság-típusokra kiadott kerettantervek meghatároznak. Az autizmus spektrumzavarral élő tanulók autizmus specifikus oktatása-

nevelése egyéni felmérésre, egyéni tervezésre és egyéni fejlesztésre épül. Az általános tantárgyi és specifikus pedagógiai tartalmak belső arányait a pedagógusok a tanuló egyéni szükségletei, képességei alapján határozzák meg, figyelembe véve a szülő kéréseit és a pedagógiai diagnosztikai mérések eredményeit. A tantárgyi tartalmak óraszámai a napirendi tevékenységekbe foglalva jelennek meg, ennek részleteit az egyéni fejlesztési terv tartalmazza.

3.2 A nevelő, oktató munka céljai

Az intézményben folyó pedagógiai munka célja, hogy olyan készségeket alakítsunk ki és fejlesszünk tovább, amelyek alapul szolgálnak ahhoz, hogy az intézményből kikerülő fiatalok egyenlő eséllyel létezzenek majd a nem mindig kiszámítható értékrendű felnőtt világban az életbe jobb feltételekkel érkező embertársaik mellett, és velük együttműködve adottságaik legjavát adják.
Nevelőmunkánk egészét a kompetencia alapú nevelés, oktatás jellemzi. Célunk, hogy a kompetencia alapú neveléssel, oktatással a képességeket, a készségeket fejlesszük annak érdekében, hogy alkalmazásképes tudás birtokába kerüljenek növendékeink. Az Óvodai Nevelés Országos Alprogramjában, a Nemzeti Alaptantervben és az enyhén és középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermekek, tanulók számára készült kerettantervben rögzített kulcskompetenciák fejlesztésével törekszünk arra, hogy tanulóink társadalmi beilleszkedése eredményes legyen.
A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, egyéni fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.

Alapvető célkitűzéseink

- Komplex személyiségfejlesztés, differenciált, egyéni haladási tempót biztosító értelmi, erkölcsi, esztétikai és testi nevelés, oktatás.
- Az ellátott gyermekek, tanulók műveltségének megalapozása, magas színvonalú egyénre szabott készség - és képességfejlesztéssel. Kulcskompetenciák kialakítása, fejlesztése, amelyek lehetővé teszik számukra az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek elsajátítását.
- Integratív pedagógiai gyakorlat kialakítása, amely a tradicionális gyógypedagógiai módszertant ötvözi a speciális pedagógia modern elméletével.
- A módszertani kultúra folyamatos bővítése, az innovatív szakmai eljárások adaptációja.
- Az önismeret és társas kultúra fejlesztése az egészséges önértékelés, az önbizalom fejlesztése, a társas kapcsolatok megsegítése érdekében.
- Az egyes emberi értékek megismertetésére való nevelés, a másság elfogadása.
- Egészséges életmódra nevelés.
- Testi és lelki egészségre nevelés rendszeres testedzéssel, testmozgással, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetésével.

- A diákjaink képességeinek és érdeklődési körének megfelelő, végzettség vagy végzettségek megszerzésére való felkészítés annak érdekében, hogy helyt tudjanak állni a munkaerőpiac elvárásainak.
- Felkészítés a felnőtt lét és a tágabb környezet közügyeinek megismerésére, jogok és kötelezettségek érvényesítésére.
- Családi életre nevelés harmonikus családkép és erkölcsi normák közvetítésével, a családi konfliktusok kezelésének megsegítésével.

3.3 A nevelő-oktató munka feladatai

- Kiemelt feladatunk biztosítani azokat a személyi, tárgyi, környezeti feltételeket, amelyek a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:
    - a tanulásban-,
    - az értelmileg akadályozott,
    - a beszédfogyatékos vagy
    - több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos (mozgásszervi, érzékszervi:látási, hallási) vagy
    - autizmus spektrum zavarral vagy
    - egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők óvodai neveléséhez, iskolai, készségfejlesztő iskolai neveléséhez-oktatásához szükségesek.
- Olyan tanulásszervezési formákat, programokat tervezni, amelyek megfelelőek a differenciáló, egyéniesített tanuláshoz.
- Konstruktív pedagógián tanulási, tanítási módszerek alkalmazása.
- Élet-közeli tanulási környezet kialakítása, amelyben az informális tanulás meghatározó.
- A követelmények teljesítéséhez idő biztosítása azok számára, akiknél az évfolyamra meghatározott követelmények teljesítése akadályozott.
- Szemléltető, gyakorlatias nevelés, tanítás, a tantárgyakhoz kötődő készség-és képességfejlesztés.
- Fokozott figyelem fordítása az alapozó szakaszra (1-4. évfolyamig), ahol tanulóink tanuláshoz szükséges pszichés funkcióinak fejlesztése kiemelt fontosságú.
- Az egyéni különbségek, a másság elfogadása a kortárscsoportokban és nagyobb közösségben.
- A kulturális, szociális hátrányok folyamatos kompenzálása, a befogadás, az elfogadás erősítése a szülőkkel, a családdal közösen.
- A különböző élethelyzetekben adekvátan működő praktikus intelligencia kialakítása.
- A tervezett korrekciós, kompenzáló jellegű pedagógiai folyamat esetleges módosítása az aktuális igényeknek megfelelően.
- A tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciók fejlesztése a gyógypedagógia eszközrendszerének, módszereinek, terápiáinak felhasználásával.
- A hatékony ismeretszerzési, tanulási technikák, módszerek elsajátíttatása nevelés.
- Kiegészítő ismeretek nyújtása az egyéni érdeklődések és képességek alapján.
- A társadalmi beilleszkedés, az önálló életvezetés folyamatos kialakításának segítése.

- Pozitív attitűd, a társas érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáinak kialakítása.
- Az egész életen át tartó tanulás eszközeinek, módszereinek megismertetése.
- Az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- A környezet megóvására nevelés.
- Feladatainkat a COVID-19 eljárásrend szerint alakítjuk át 2020/21-es tanévtől a járványhelyzet elmúltáig.
- A digitális oktatatás bevezetése miniszteri rendelet szerint történik.

3.4 Az utazó gyógypedagógusi hálózat működésének feladata

Az intézményünk által működtetett utazó gyógypedagógusi hálózat feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelését, oktatását végző nevelési-oktatási intézmények számára szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember biztosítása.

3.5 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Az intézménybe a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságok szakértői javaslatával nyerhetnek felvételt a gyermekek, tanulók, a Bizottság tesz javaslatot arra, hogy melyik óvodai csoportba kerüljön a gyermek, illetve melyik iskolai évfolyamon kezdje meg tanulmányait a tanuló.

A tanulókkal való foglalkozások során minden esetben a teljes személyiséget vesszük figyelembe, az alapján határozzuk meg a módszereket, a haladási tempót, továbbá annak függvényében tervezzük a készség- és képességfejlesztő foglalkozásokat, terápiákat.

Nevelési céljainkat a tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, az önmagához mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó oktatással valósítjuk meg.

A tananyag kiválasztásában és elrendezésében figyelembe vesszük, hogy a foglalkozások, tanítási órák célja a károsodásokból eredő lemaradások fokozatos csökkentése a meglévő képességekre építve. Fontos a folyamatos ismétlés, gyakorlás a cselekvésbe ágyazott ismeretszerzés. A tantárgyak tartalmánál a hangsúly elsősorban nem a műveltségátadáson van, hanem azoknak a komplex képességeknek, készségeknek, kompetenciáknak a kialakításán, amelyek elősegítik az egyén személyiségének harmonikus fejlődését.

A nevelő, oktató munka gyakorlatában elsődleges szempont a differenciálás, ami azt jelenti, hogy minden gyermek számára a saját állapotának, képességének, komplex személyiségének megfelelő, optimális fejlesztést biztosítunk. Törekszünk egyúttal a kiemelkedő teljesítmények feltárására és fejlesztésére a tanórákon, és tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt.

A pedagógiai eszközök, eljárások megválasztása mindenkor összhangban van a gyógypedagógiai jelleggel, a sajátos nevelési igénnyel, de az egyéni képességekkel és a gyermekek/tanulók életkori sajátosságaival is. A nevelőtestület pedagógusai a gyermekeket, tanulókat átfogó, mindenre kiterjedő szemlélettel nevelik-oktatják.

3.5.1 Terápiás eljárások

Sérülés-specifikus ellátást egyéni és kiscsoportos fejlesztésekhez kialakított fejlesztőtermekben végeznek a szakemberek.

- Logopédiai terápiát óvodás kortól szakiskolás korig biztosítunk.
- Sindelar fejlesztő eljárást, óvodás és iskoláskorú gyermekek részképességeit vizsgáló és fejlesztő terápiát biztosítanak egyes gyógypedagógusok.

További alkalmazott terápiák:
- Alapozó terápia
- Szenzoros szemléletű mozgásterápiák (TSMT, AYRES)

3.5.2 Speciális terápiák

Állatasszisztált terápiák

- **Kutyás terápia**

Habilitációs, rehabilitációs órák keretében, előre elkészített fejlesztési terv alapján, kitűzött célok szerint szerveződnek a foglalkozások. A gyógypedagógussal együtt dolgozik a képzett kutyás-terapeuta. Tanítási órákon és egyéni vagy kiscsoportos fejlesztések során alkalmazzuk a terápiát. (A kutya, mint motivációs társ van jelen. A fő hangsúly a kutya munkáján van.)

- **Lovas terápia**

A terápiás lovaglást tanévenként szülői igények alapján biztosítjuk, külső szolgáltató – képzett lovas terapeuta közreműködésével. (A felmerülő többletköltséget a szülők vállalják.) A fejlesztések alkalmával fejlődik a tanulók motoros koordinációja, ami nem csak a nagymozgásokban nyilvánul meg, hanem a szem-kéz koordinációra, a finommotorikára is kifejti jótékony hatását.

- **Só-és színterápia**

A só és színterápia általános egészségjavító hatása miatt kúraszerűen alkalmazzuk a terápiát, két hétig napi egy órában, a só szobában mozgással, énekléssel összekötött foglalkozásokat tartunk, amelyek segítik a légutak megnyílását. A terápia célja a fizikai állapotjavítás, a gyakori megbetegedések csökkentése. A kúra nem kötelező, de a terápia megkezdéséhez orvosi javaslat és szülői beleegyezés szükséges.

- **Snoezelen-terápia**

A Snoezelen szobában kétféle tartalommal zajlanak a tevékenységek. Az egyik a pihentető, lazító jellegű, a másik inkább terápiás hatású felhasználás. A gyermekek megtanulhatnak intenzíven érzékelni, kellemes ingereket felvenni, befogadni, használni. Az inger-gazdag

környezet élményének felkínálása önmagában is nonverbális kommunikációs bázist nyújt, így számos területen biztosít terápiás lehetőséget. A saját test megtapasztalását, taktilis és kinesztetikus ingerek biztosítását segíti elő a vízágy alkalmazása. A módszer különösen alkalmas a Snoezelen terápia tapasztalatok bővítésének differenciált fejlesztésére.

- **Mozgásterápia**

Intézményünkben alapozó és szenzoros szemléletű mozgásterápiás foglalkozásokat biztosítunk. Tanulóink kognitív és egyéb képességeinek a lehető legteljesebb mértékben való fejlődéséhez az egyik legfontosabb lépcső a mozgásfejlesztés. Az idegrendszer fejlődése egyre újabb és újabb mozgásformák megjelenését teszi lehetővé, ezeknek a mozgásoknak a gyakorlása pedig visszahat az idegrendszerre, elősegíti fejlődését, érési folyamatait.

- **Hidro/tangentor terápia**

A vízben rejlő közérzetjavító és egészségmegőrző, méregtelenítő vagy immunerősítő lehetőségek iránt egyre nagyobb az érdeklődés a betegek és a gyógyításban közreműködők körében egyaránt. A hidroterápia összefoglaló neve a szaunának, a forró kádfürdőnek, az ülő- és lábfürdőnek, a vízsugármasszázsnak, a tengervíz-terápiának és az ivókúrának.

A víz felhajtóereje tehermentesíti a gerincet, a végtagok ízületeit; így a gyerekeket, fiatalokat fájdalom nélkül, könnyebben tudja mozgatni az izmait. A víz alatti sugármasszázs a balneoterápia, a hidroterápia és a víz mechanikus hatásán alapuló kezelés. Ezt a kezelési eljárást speciális kádban, tangentor készülékkel végzik, amely 6 atmoszférás nyomást képes előállítani.

3.6 Nevelő, oktató munka módszerei, tanulásszervezés

A nevelési/fejlesztési területek, a nevelési célok és feladatok áthatják a tervezett pedagógiai folyamatok egészét. A nevelési célok a tartalmi szabályozás különböző szintjein valósulnak meg. Beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba.
Az alkalmazott módszer kiválasztásának szempontjai:

- az alkalmazott módszer igazodjék a gyermek, tanuló fejlettségéhez, aktuális állapotához, egyéni szükségleteihez, sérülésének típusához és fokához,
- a kiválasztott módszer illeszkedjen a gyermek, tanuló életkori sajátosságaihoz, előzetes tudásához, egyéniségéhez, személyiségéhez,
- a motiváció felkeltése és fenntartása, mert a változatos, figyelemfelkeltő módszereknek, valamint a többféle módszer alkalmazásának motiváló hatása van.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók csoportjaiban alkalmazott módszerek:

- tér-, idő-, fejlesztési/tanítási helyzetek-, tevékenységek strukturálása,
- speciális, egyéni motivációs rendszer kialakítása,
- a felesleges információk kerülése.

3.6.1 Differenciált fejlesztés

A differenciált fejlesztés nem csak hátránykompenzáció, az esélyegyenlőség lehetőségeinek bővítése, hanem a tehetséggondozás színteréül is szolgál intézményünkben. Terápiás szemléletű oktató-nevelő munkánk a nevelés valamennyi területére vonatkozik. Ez a gyakorlatban egyrészt kompetencia- és képességfejlesztés-elvű tananyag-kiválasztást, másrészt egyéni megközelítésű módszerkiválasztást és tanulásszervezést jelent.

3.6.2 Differenciált rétegmunka

Tanulóink iskolába kerülésekor az egyik legfontosabb feladatunk az egyéni különbségek feltárása.(pl., érdeklődése, előzetes tudása, munkatempója, készségei stb.) A gyermekek szükségleteinek és sajátosságainak figyelembe vételével biztosítjuk a fejlesztést. A gyermekek alapos ismerete után tervezzük meg a tanítási –tanulási folyamatot és alakítjuk ki a tanulási környezetet.

3.6.3 Tananyag projektekben történő feldolgozása

Pedagógiai munkánk egyik fontos célkitűzése, hogy fenntartsuk és tápláljuk a tanulóinkban a kíváncsiság, a képzelőerő, a rácsodálkozás, a kritikus gondolkodás és az esztétikai élményben lelt öröm képességét. Ezt a célt a projekt módszer segítségével kívánjuk elérni. A projektek megtervezése a tanítók felkészülésének része. A projekt egy-egy fogalom köré gyűjti, rendezi a műveltségi területek elsajátítandó anyagát. Egy tanítási év alatt 3-4 átfogó témát dolgoznak fel a csoportok.

3.6.4 Témahetek

Adott héten az intézmény minden intézményegységében (vagy bizonyos korcsoportok) minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik. Bár nagy különbség van jellegében, hangulatában, de főleg szervezésében egy témanap és akár egy teljes hetet kitöltő témahét között, abban megegyeznek, hogy a munkatervben szerepel egy vagy több téma, amit a pedagógusok a hagyományostól eltérő formában dolgoznak fel, a lehető legkomplexebb módon úgy, hogy az a résztvevő gyermekeknek, tanulóknak is jó kedvet és sikerélményt adjon.

3.6.5 Antibullying program

Nagy hangsúlyt helyezünk az iskolai bántalmazások megelőzésére, így az EGYMI tanulásban akadályozottak általános iskolájának alsó tagozatán a 2019/20-as tanévtől bevezetésre kerül a NyugiOvi program, a felsőtagozaton pedig az ENABLE program.

3.7 A nevelő munka során alkalmazott tanulásszervezési formák, technikák

3.7.1 Lépésről lépésre program az alsó tagozaton

A program különösen fontos szerepet tölt be a hátrányos helyzetű gyermekközösség nevelésében, fejlesztésében. Pedagógusaink legfontosabb feladata a tanulók személyiségének harmonikus fejlesztése, erősségeik és gyengeségeik feltárása
A személyiségértékek, tulajdonságok, képességek közül kiemelten alapozzuk:

- a személyiség autonómiáját, pozitív énképét, önérvényesítő képességét
- a saját szükségletek kifejezésének képességét
- az érzelmi gazdagságot
- az önfejlesztő magatartást
- a kulturált magatartási szokásokat
- a társakkal való együttműködés képességét
- a másság tolerálását
- a döntés, a választás, a rugalmas gondolkodás és a kreativitás képességét
- a művészetek, a természeti, a társadalmi környezetünk iránti érzékenységüket

A sajátos tevékenységközpont rendszerrel és a gyermeki szabadság biztosításával elősegítjük a szocializáció szempontjából fontos szokásokat, magatartásokat:

- a kompromisszumok és az önérvényesítés stratégiáinak megtanulását,
- a kontaktuskeresést, a kommunikáció és a társalgás technikáinak elsajátítását,
- a társas konfliktusokban minél kevesebb pedagógusi segítséggel a megoldások keresését,
- az önszabályozás, az önkontroll alakulását,
- a közös tevékenységekben az igényeknek, elképzeléseknek megfelelő szervezési teendők felvállalását,
- a gyermekek játékszükségleteinek kielégítését, az önkifejezés és az együttműködés kiteljesedését,
- a különböző élethelyzetekben, tevékenységekben történő felismeréseket, a pszichikus funkciók intenzív fejlődését,
- a hagyományok ápolását,
- a természet, az élőlények szeretetét és védelmét.

Kiemelten kezeljük az egészséges testi és lelki fejlődést, az egészséges életmód szokásainak kialakítását, a szükségletek és a mozgásigény kielégítését, az egészség óvását, védését, az esetleges hátrányok korrekcióját.

3.7.2 A kooperatív tanulásszervezés a felső tagozaton

Elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy a majdan sikeres élethez szükséges kompetenciákat, készségeket segítsük kialakítani (szociális tanulás tudatos irányítása). A kooperatív

tanulásszervezésnek kulcsszerepe van a tanulókhoz alkalmazkodó tanítás, a differenciálás megvalósításában.
Már az alsó tagozaton megkezdődik a felkészítés, alapozás a kooperatív technikák elsajátítására. Ez a tanulási mód olyan folyamatokat indít el, gyakoroltat be, amelyeknek segítségével – majd a felső tagozaton továbbfejlesztve – sokkal mélyebben értik meg tanulóink a tananyagot.
A tanulás a tanulók (4-6 fős) kiscsoportokban végzett tevékenységén alapul, az ismeretek és az intellektuális képességek fejlesztésén túl kiemelt szerepet játszik a szociális kompetencia, azaz a tanulók szociális készségeinek és együttműködési képességeinek kialakulásában és fejlődésében is. A tanulók a csoportmunka keretében közösen dolgoznak, ez együttes felelősséget jelent a csoport eredményéért, tehát nemcsak a saját, hanem a csoporttársak munkájáért is. A kooperatív tanulás, mint módszer a konstruktív tanulási elméletre épül, amely szerint az ismeretek elsajátítása mindig alkotó, konstruktív jellegű.

Hatékonysága:

- Egymást tanítják a gyerekek, így az is fejlődik, akit tanítanak és az is, aki tanít. A diákok több időt fordítanak az elvégzendő feladatra.
- A diákok csoportosan dolgoznak, a társak támogatják egymást, hogy mindannyian jó eredményt érjenek el.
- A kooperatívan tanuló diákok aktívabbak, önállóbbak, nyíltabbak, s ezek a tulajdonságok mind hozzájárulnak ahhoz, hogy tanulmányaikban sikeresek lehessenek.
- Személyes felelősséget vállalnak egymásért, egymástól segítséget fogadnak el.

3.7.3 Új módszertani kísérlet a tanórán kívüli foglalkozásokon

Az EFOP-3.3.5-17-2017-00029 „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Kecskeméti Tankerületi Központban” c. pályázati program keretein belül kidolgozott új módszertan megjelenése a nevelő-oktató munkában.

A 2017/2018-as és 2018/2019-es tanévben az intézmény részt vett az EFOP-3.3.5.17-2017-00029 Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása című pályázatban.

A tanév zárását követő két hétben szervezett tematikus programok valósultak meg az intézményben 1-2-3-4-5-6-7. osztályos korosztály részére.

Alkalmazott tematikák felsorolása:

- Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés

- Művészeti nevelés

Az adott programok céljainak megvalósításához illeszkedő új módszertani fejlesztéseket alkalmazzuk az intézmény oktatási-nevelési munkája során.

3.7.4 Tevékenység blokkok

A Juhar utcai intézmény általános iskolai egységében tevékenység blokkok szerint folyik a nevelés, oktatás. A tanítási-tanulási folyamat szervezése a tantárgyfelosztás alapján készített heti órarend alapján történik.
A blokkok száma 1-1 évfolyam kötelező óraszámának függvényében változik. A felsőbb évfolyamokon, ahol a kötelező óraszám magasabb, ott az egyik blokk a délutáni időszakban kerül megvalósításra.
A blokkok között nagyobb 15, 30, 60 perces szünetek vannak.
A készségfejlesztő szakiskolában hagyományos módon zajlik az oktatás.
A közismereti órák 45 perces órákból állnak. A 11., 12. évfolyamon a gyakorlati órák ideje 60 perc.

3.7.5 Az autizmus specifikus oktatásra, nevelésre jellemző speciális eszközök és eljárások

Önálló kódos munka

Az önállóság kialakulása tanulási folyamat eredménye, melynek fontos eszköze a strukturált munkavégzés. Az úgynevezett "kódos munka" során a tanítási tartalmakat a tanuló egyéni szükségleteinek megfelelő részekre bontva gyakorolják a gyerekek. Cél az önálló feladatvégzéshez szükséges munkaviselkedés kialakítása, a munkafolyamatok alapsémáinak elsajátítása, az önálló, vagy minimális vizuális irányítással végzett munkára, önellátásra való felkészítés. Az önálló munka szolgálhatja bármely készség általánosítását, gyakorlását éppúgy, mint pl. az önálló tanulás képességének kialakítását is. Lényege, hogy a feladatokat megfelelően szervezett formában, segítő eszközökkel (alaplapok, folyamatábrák) támogatva adjuk a tanulónak.

Szociális-kommunikációs fejlesztő foglalkozás

A szociális-kommunikációs fejlesztő foglalkozás célja az autizmussal élő gyermekek szociális és kommunikációs készségeinek felmérése és fejlesztése, különösen a társakkal való interakció, a szociális figyelem, a verbális és nonverbális kommunikációs eszközök használata és megértése terén. A foglalkozások egyéni tervek alapján, tematikus fejlesztések keretében történnek. (Főbb területek: szociális közelség elfogadása, kapcsolatteremtés és szabályozás, alapvető kapcsolatteremtési készségek, énkép, éntudat fejlesztése, a kölcsönösség megértése, érzelmek felismerése, megértése, indulatok szabályozása, szabálytartás, szabálytudat, viselkedési szabályok, együttműködés stb.)

Időstruktúra

A napirend a tanuló napi tevékenysége során várható események előre jelzésére szolgáló vizuális segítő eszköz. A tanuló szimbólumértésének megfelelően különböző típusú napirendeket használunk. (tárgyas, képes, szóképes, írott)

Térszervezés

Hagyományos frontális térszervezés helyett speciális térszervezésre, eszközökre és bútorokra van szükség. Fontos a különböző funkciójú terek elkülönítése, az egyéni munka és kiscsoportos szociális aktivitások feltételeinek megteremtése. A helyiségeket a speciális szükségleteknek és a fejlesztési céloknak megfelelő módon, a célok elérését leginkább szolgáló berendezési tárgyakkal, eszközökkel kell felszerelni.

Folyamatábrák és leírások

A cselekvések folyamatát fázisokra lebontva ábrázoló vizuális támogató eszközök, melyek jelzik a gyermek számára a cselekvések elemeinek egymás után következési sorrendjét.

Kommunikációs tárgyak, kártyák

A kommunikációjukban akadályozott, verbális kommunikációt nem vagy nem érthető módon használó gyermekek számára nyújthatnak segítséget ahhoz, hogy a környezet számára is megfelelő jelentést hordozó tárgyakkal, képekkel tudják kifejezni magukat. Az alternatív kommunikációs eszközök bevezetését nem csupán a beszéd hiánya, érthetetlensége indokolhatja, de a beszédértés nehézségei is. Fontos a kommunikáció kölcsönössége, (pl. PECS), a gyermek számára érthető szintű stratégiák alkalmazása. Szintén fontos, hogy mindig a gyermek szintjének megfelelő eszközt használjuk. Igyekezni kell azokat a területeket megkeresni, ahol a gyermek is motivált a közlésre, ennek hiányában külső megerősítők bevonása alkalmazható.

Napirend szervezésére szolgáló technológiák, a képcserés kommunikáció tablet-en használható formái szintén használhatóak. (pl. Niki-talk)

3.7.6 A családok bevonása

Az iskolai élet szerves részének tekintjük a családokat, hiszünk abban, hogy a gyermeke fejlődése érdekében a szülők együttműködők és felelősek. Tudatosan építjük és használjuk fel a családdal való kapcsolat előnyös hatásait. Különböző (kidolgozott) módszerekkel tartjuk fenn az intenzív kapcsolatot a szülőkkel.(Ebben a munkában az iskola más dolgozói (pl. szociális munkás, iskola titkár stb.) is segítségünkre vannak.
Folyamatosan segítséget nyújtunk sérült tanulóink szülei számára annak érdekében, hogy ők a sérülés tényét elfogadják, feldolgozzák.
Szülők – gyermekek - nevelők délutánja elnevezéssel, hagyományőrző céllal minden tanítási évben, kötetlen formában biztosítunk lehetőséget arra, hogy együtt játsszunk, beszélgessünk és mélyítsük el kapcsolatunkat.

3.7.7 Kéttanáros modell működtetése az utazó gyógypedagógusi hálózat keretén belül

A kéttanáros modell lényege, hogy a megszokott iskolai gyakorlattól eltérően egy osztállyal egyszerre két pedagógus foglalkozik. Egyikük az osztálytanító vagy szaktanár, a másik pedig a gyógypedagógus, akinek van arra lehetősége, hogy a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek számára előírt kötelező habilitációs, rehabilitációs fejlesztések egy részét ne egyéni vagy kiscsoportos formában valósítsa meg, hanem az osztályteremben jelen lévő második tanárként. Ennek az eljárásnak az alkalmazásával az SNI tanuló a többségi tanulókkal együtt, de mégis egyéni bánásmóddal, cselekedtetéssel, ismeretek közvetítésével és megerősítésével differenciált formában fejleszthető. A gyógypedagógusnak lehetősége nyílik arra, hogy az SNI gyermeket, tanulót osztálytermi szituációban megfigyelve többletinformációkat gyűjtsön róluk.

3.8 Kompetencia alapú nevelés-oktatás

Cél az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, a kompetencia-alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, és megvalósítása.
További célok:

- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése,
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése,
- az esélyegyenlőség érvényesítése,
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása,
- a tanulók információfeldolgozási képessége fejlesztése.

Tanulásszervezési elvek, módszerek:

- a figyelemfelkeltés,
- a cselekedtetés,
- az ismeretek közvetítése és megerősítése differenciált formában, képesség szerinti kiscsoportok kialakításával,
- esetenként egyéni bánásmóddal történik (ebben a munkában kiemelt szerepet kapnak a segítő pedagógiai asszisztensek és a gyermekfelügyelők).

3.8.1 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A pedagógusok tanítási időn túl gyakorló feladatok elvégzését határozhatják meg, amelyeket a tanulók a napközis foglalkozásokon vagy otthonukban végezhetnek el. A feladatok elkészítését a következő tanítási órán ellenőrzik.
A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük*:*

- egy-egy tantárgyból jellemzően annyi házi feladatot jelölünk ki, amennyi – átlagos diákjaink képességét figyelembe véve – nem haladja meg a 30 perces munkaidő-igényt,

- a tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk házi feladatot.

3.9 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Nevelő-oktató munkánkban kiemelt feladat a személyiség- és az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, a magatartási normák közvetítésével; a sérülésből, a fogyatékosságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése különböző programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

A pedagógiai feladatainkat a képességek, a személyiség fejlesztését a konkrét tapasztalásokra alapozva a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve tervezzük.

Erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés keretén belül a személyiség erkölcsi alapozását tartjuk fontosnak. Úgyszintén az életkori jellemzőkhöz illeszkedő – a spontán belátáson alapuló – szabálykövetési képesség megerősítését, az alkalmazkodás és az önérvényesítés, a felelősségvállalás képességének alapozását. A társas viselkedés, a kapcsolattartás alapvető elvárásainak tudatosítását (köszönés, megszólítás stb.) folyamatosan végezzük.
Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók esetében az alapsérülés miatt nem számolhatunk intuitív szociális megértésre, a helyes minták spontán követésére és rugalmas szempontváltásra (pl. más emberek szempontjainak megértésére).
Alapvető nevelési cél az énkép és önismeret fejlesztése, saját és mások érzelmeinek, nézőpontjának felismerése, megértése, a saját gondolatok és érzelmek kifejezésének tanítása. Esetükben a társadalmi együttélés szabályait explicit módon szükséges tanítani. Merev, rugalmatlan gondolkodásuk miatt a tanult szabályokhoz, erkölcsi normákhoz mérlegelés nélkül ragaszkodhatnak.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Elsődlegesen az együttélés, együttműködés szabályainak megismertetését, az emberi méltóság tiszteletben tartását tartjuk fontosnak. A demokratikus technikák gyakorlása, a véleménynyilvánítás, a döntéshozatal osztálytermi és iskolai keretek között zajlik. A tanulói jogok és kötelességek arányainak tudatosítása minden nevelő feladata
Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók elsősorban saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési körüknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen rendkívül nagy egyéni különbségekre számíthatunk.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Törekszünk az előítélet-mentes, reális önismeret kialakulására, az egymáshoz való alkalmazkodóképesség, együttműködési készség, elfogadás megalapozására. A gyakran előforduló konfliktusok kezelése is minta lehet tanulóink számára a helyes magatartási normák kialakulásához.
Hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

A családi életre nevelés

A család fogalma, a családmodell jellemzőinek megbeszélése, történetek, élmények, családi események feldolgozása; a családon belüli kapcsolatok, egymás segítése, a felelősségvállalás tudatosítása; a szociális érzékenység, a felelősségvállalás fejlesztése, az együtt-érző, segítő magatartás erősítése kapcsán készítjük fel tanulóinkat ebben a témakörben.
A család szerepe az autizmus spektrum zavarral küzdő tanuló esetében is kiemelkedő jelentőségű. Az iskola alapvető feladata, hogy segítse az érintett családokat az autizmus-specifikus célok kitűzésében és megfelelő nevelési stratégiák alkalmazásában, mivel a hagyományos módszerek többsége nem válik be az érintett gyermekek esetében.
A nevelési-oktatási intézmény és a család szoros együttműködésével érhetők el és terjeszthetők ki az egyéni fejlesztési tervben megfogalmazott célok, különös tekintettel a szociális-kommunikációs készségek általánosítására, valamint a rugalmasabb viselkedés és gondolkodás fejlesztésére.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A szűkebb és tágabb környezet megfigyelése, a következtetések levonása, a természeti környezet ápolása, gondozása segítik a személyiségfejlesztést. A mindennapi tevékenységekben környezetkímélő, takarékos gazdálkodásra neveljük tanulóinkat. A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a pedagógus aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés e területen is a közvetlen, mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend kialakítása.

Pályaorientáció

Felelősséget érzünk azért, hogy tanulóink az általuk választott pálya követelményeinek és elvárásainak megfeleljenek.
Kiemelt feladatok a továbbtanulással, pályaválasztással kapcsolatban:

- az önismeret, a reális énkép kialakulásának segítése,
- szoros együttműködés a szülőkkel,

- pedagógus – tanuló - szülő együttgondolkodása a továbbtanulással kapcsolatos tervekről
- kapcsolattartás középfokú intézményekkel.

Legfőbb célunk az, hogy tanulóink tisztában legyenek a képességeikhez igazodó és a számukra elsajátítható szakmákkal, munkavállalási lehetőségeikkel.
Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók esetében az önállóság megalapozása már a fejlesztés kezdetétől jelen van, mivel számos alapfeltétele hiányozhat, többek között a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság tolerálásának és kezelésének képessége. Az elérhető felnőttkori önállóság nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályaorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés színvonalát is figyelembe kell venni. Fontos, hogy a pályaorientáció során építsünk a tanuló speciális érdeklődési körére, erősségeire.

Médiatudatosságra nevelés

Törekszünk arra, hogy tanulóink képesek legyenek a valóság és a *„virtuális világ”* közötti különbség megkülönböztetésére. Intézményünk egyes tanulói különösen veszélyeztetettek lehetnek a különböző médiumok által közvetített tartalmak meg nem értése, félreértése tekintetében és fokozott a függőségek kialakulásának veszélye is. Ugyanakkor a különböző médiumok lehetővé teszik az élő nyelvtől és szociális közvetítéstől független tanulást és kapcsolatteremtést, valamint olyan multimédiás tananyagok kialakítását, mely lelassítja és hozzáférhetővé teszi a szociális interakciókat, nagyban hozzájárulva a fejlődési zavar következményeinek enyhítéséhez.

Feladatok és tevékenységek

- Megfelelő önismeret és önfejlesztés kiformálása komplex személyiségfejlesztés bevezetése a tanórai foglalkozásokon.
- Reális önértékelésre nevelés, erősségek és gyengeségek ismerete pozitív változások, eredmények közös megbeszélése.
- Felkészítés az emberi kapcsolatok, értékek világában való eligazodáshoz.
- Emberismeret megalapozása, kapcsolatfejlesztés, kommunikációfejlesztő gyakorlatok, játékok, szerepjátékok, dráma, konfliktus-oldási gyakorlatok.
- A lelki egészség karbantartását és megőrzését segítő értékrend megalapozása.
- Probléma helyzetek megoldás, hétköznapi történetek, irodalmi szemelvények értelmezése.
- Szituációs szerepjátékok.
- Egészségmegőrző szokások kialakítása.
- Veszélyhelyzetek és kockázati tényezők felismertetése, a kritikai gondolkodás és mérlegelés fejlesztése.
- Illemszabályok megismertetése és gyakorlása, mintanyújtás, megerősítési és viselkedésmódosítási technikák.

A személyiségfejlesztés színterei és eszközei:

- tanítási órák,
- tanórán kívüli foglalkozások,
- szabadidős programok, rendezvények.

3.10 A tanulók egészségfejlesztésével összefüggő feladatok

Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek, tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítésére.
Hangsúlyt fektetünk a gyermekek, tanulók mozgásigényének kielégítésére, valamint arra, hogy a gyermekek testi fejlettsége életkoruknak megfelelően fejlődjön.
Sajnos intézményünk két tagintézményében nincs tornaterem. A rendelkezésre álló tornaszobákban, mozgásfejlesztő termekben tartjuk a testnevelési órákat, illetve jó idő esetén a sportudvarokon, amellyel mindhárom tagintézmény rendelkezik.
Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat komplex módon tervezzük és valósítjuk meg.
Sajnos magas számban járnak intézményünkbe hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók, akikre fokozott figyelmet fordítunk annak érdekében, hogy mindig időben tudjunk segítséget nyújtani.
A felső tagozatos évfolyamokon az intézmény védőnője minden tanévben életvezetéssel, felvilágosítással kapcsolatos előadásokat tart az osztályfőnöki órák keretében.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokban közreműködők:

- pedagógusok
- pedagógiai asszisztensek
- testnevelő tanárok
- gyógytestnevelő
- iskolapszichológus
- iskolaorvos
- intézmény védőnője

Intézményünk minden munkatársának felelőssége a gyermekek, tanulók egészséges életmódra nevelése. Kiemelten fontos az osztályfőnökök, napközis nevelők szerepe, együttműködése azért, hogy a tanítási órákra és a szabadidős tevékenységekre tervezett egészségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek összehangoltan valósuljanak meg.

3.10.1 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink

Az intézményünkben folyó egészségfejlesztés komplex folyamatát változatos színtereken, hatékony és korszerű módszerekkel valósítjuk meg. Fontosnak tartjuk, hogy az egészség, mint érték a tanítási órákon belül és azon kívül a szabadidős programokon is hangsúlyos szerepet kapjon. Egészségnevelési, egészségfejlesztési munkánk célja, hogy hozzájáruljon a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez, életmódjuk, szokásaik kialakításához. Kiemelt feladatunk, hogy tanulóink újszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel

és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
Az intézményünkbe járó gyermekek és tanulók az életkoruknak, a csoport és osztályfokuknak megfelelő tartalmakkal – a foglalkozásokon, a tanórai és a tanórán kívüli időszakban – foglalkoznak az egészség megőrzésével kapcsolatos ismeretekkel.
Az egészségfejlesztő tevékenységünk megvalósítása érdekében együttdolgozó szakemberek, partnerek:

- az intézmény vezetősége
- pedagógusok
- pedagógiai munkát segítő munkatársak
- szülők
- iskolaorvos
- védőnő
- segítő civil szervezetek

Mindennapos testnevelés, mozgás

Intézményünkben a testnevelés, a gyógytestnevelés, a különböző mozgásterápiák, mind fontos szerepet töltenek be a prevenció területén. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítását a Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

Egészséges táplálkozás

Törekszünk arra, hogy a gyermekek, tanulók megkapják az igényeiknek megfelelő gondozást. Elősegítjük növendékeink egészséges fejlődését, hangsúlyozzuk az egészséges táplálkozási szokások fontosságát. Figyelembe vesszük a betegségből származó egyéni, táplálkozási igényeket. (lisztérzékenység, allergia, cukorbetegség, stb.).ulturált étkezési- és elemi higiéniai szokások igényének kialakítására törekszünk.

Testi – lelki egészségfejlesztés, viselkedési függőségek elkerülése

Hangsúlyt helyezünk a gyermekek, tanulók komplex egészségfejlesztésére, ennek érdekében fontosnak tartjuk az önismeret fejlesztését, az érzelmi nevelést, az egészséges életvezetést. Felhívjuk figyelmüket a káros, veszélyeztető tényezőkre, a szenvedélybetegségek közül különösen a dohányzás, az alkohol, a gyógyszerek, a kábítószer-fogyasztás egészségre gyakorolt káros hatásaira. Az egészségnevelés tartalma:

Betegségek elkerülése

- baleset-megelőzés
- elsősegélynyújtás
- közlekedési kultúra és biztonság
- testi higiénia – öltözködés
- életrend (napi, heti)
- mozgáskultúra

Tárgyi környezettel való együttélés

- betegséget okozó biológiai és környezeti tényezők
- kulturált és esztétikus környezet kialakítása, védelme
- környezetkímélő magatartás

Lelki egészség megóvása

- mentálhigiénés csoportos foglalkozások szervezése
- esetmegbeszélések
- probléma megoldó stratégiák kialakítása

Családi életre, szülővé nevelés

- nemi szerepek, barátság, partnerkapcsolatok
- a család funkciója, jelentősége
- születéstől a felnőttkorig
- érzések - érzelmek – értékek
- családtervezés
- terhesség, szülés, csecsemőgondozás

Testápolás

A személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás.

Elvárások tanulóinkkal szemben:

- Sajátítsák el az alapvető tisztálkodási szokásokat!(test, haj, köröm, száj).
- Az elvárásoknak megfelelően, tisztán és gondozottan öltözködjenek.
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után.
- Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben.

Táplálkozás

- Az étkezés higiéniájának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása. (pl. kóla, ill. cukros üdítők, chips fogyasztása).
- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásai, sajátosságai (osztályfőnöki órán beszélgetés, anyaggyűjtés).

Szexuális nevelés

A szexuális nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel, ezért építünk a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása, az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálva.
- A szexualitás biológiai tényezőinek megismertetése az életkori sajátosságoknak megfelelő szemléltető filmek, szakkönyvek és segédanyagok felhasználásával.
- A korai nemi élet és szexuális aktus nemkívánatos következményeinek (terhesség, szexuális úton terjedő betegségek) megismertetése az iskolai védőnő bevonásával.

Szociális tényezők

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása (a rászorulók, a hátrányos,- és veszélyeztetett helyzetben lévő emberek segítése) A függőséghez vezető szokások megelőzése.

- A függőséghez vezető helytelen cselekedetek felismertetése (szenvedélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tanórán kívüli lehetőségek

Az egészségnevelés szempontjából rendkívül fontos a szabadidős tevékenység, ahol a többirányú pedagógiai módszerek korlátlan alkalmazására nyílik mód:

- szakkörökön,
- tanulmányi kirándulások alkalmával,
- nyári táborozás,
- témanap, témahét és egyéb projektek szervezésekor.

3.11 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés kiemelt nevelési feladatunk, hiszen a az intézményünkbe járó gyermekek, tanulók valamilyen közösség tagjai.. Fontos, hogy minél korábban kialakuljon a közösségért érzett felelősség tudata, és az érzés, hogy a közösségért tudnak tenni valamit. Fontos, hogy tanulóink érezzék, hogy a közösség tagjaként tudnak segíteni nehezebb körülmények között élő társaiknak.
Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a nevelőtestület céltudatossága, következetessége.
A közösségfejlesztés feladatai az iskola értékközvetítő tevékenységének a lényegét jelentik, amelyek minden pedagógus számára feladatot jelölnek ki tanórákon és tanórán kívüli tevékenységekben egyaránt.
Az iskolai szervezet hatékony működése jó és kölcsönös bizalmon, elfogadáson és tiszteleten alapuló kapcsolatot tételez fel az iskola szereplői:

- a diákok
- a pedagógusok és
- a szülők között.

A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, ennek elérése érdekében is a szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

A tanulók közösségében:

- társas készségek kialakítása
- szabályok kialakítása, pl. házirend megismertetése
- szokások kialakítása - az alsó tagozaton mintakövetéssel
- szokások gyakorlása
- a közösségben való együttműködéshez szükséges tulajdonságok kialakítása
- kedvesség, figyelem, tapintat, empátia, segítőkészség a mindennapokban
- a harmonikus együttműködésre való képesség kialakítása, konfliktustűrés és kezelés

- jogok és kötelességek megismertetése
- adekvát kommunikációs formák tanítása, használata a mindennapjaikban
- tiszteletadás

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- beilleszkedési problémák kezelése, segítése
- tehetséget, képességet kibontakoztató tevékenységek tanórán kívüli és tanórai képességfejlesztő feladatokkal
- tanulóink önismeretének segítése, a jó tulajdonságaik kiemelésével
- egyének helye a közösségben
- az osztály történetének építése
- élményt adó osztályszintű programok szervezése

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- az iskolai közösség egészének erősítésére
- hagyományaink ápolása
- nemzeti és családi ünnepek, ballagás, tanévnyitó, tanévzáró közös megünneplése

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- tanulmányi kirándulások
- nyári táborok
- területi versenyeken való részvétel
- kulturális és sportrendezvényeken való szereplés
- múzeumlátogatás
- könyvtári foglalkozások
- színházlátogatás

A felnőtt közösség építése

- tantestületi tapasztalatcsere látogatások
- felnőtt farsang (igény szerint)
- tanévzáró rendezvények
- egyéb évközi közös programok
- szakmai hagyományok: bemutató órák belső továbbképzések keretében nyílt napok

A szülői közösség építése

- hagyományok ápolása
- szülők, nevelők, tanulók napja
- iskolai ünnepségek (tanévnyitó, tanévzáró)
- közös programok (farsang, kirándulás, esetmegbeszélések

3.12 A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak pontos meghatározását a személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanórára / a napközis foglalkozásra való felkészülés,

- tanítási óra / foglalkozás vezetése,
- a tanulói teljesítmények értékelése,
- habilitációs, rehabilitációs foglalkozások, terápiás eljárások, fejlesztő programok tervezése,
- a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység elvégzése,
- a szülők folyamatos és rendszeres informálása a gyermek, tanuló teljesítményéről,
- az intézmény éves munkatervben szereplő rendezvényeken való részvétel, a nevelőtestületi- és munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken való részvétel,
- a tantestületi továbbképzéseken való részvétel,
- az intézményi alapdokumentumok felülvizsgálatában, készítésében való közreműködés,
- az intézmény kulturális és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének szervezésében való részvétel,
- a gyermekek, tanulók felügyeletének ellátása (óraközi szünetek) / napközi ügyelet
- a hátrányos helyzetű tanulók képességfejlesztése
- a tanuló és gyermekbalesetek megelőzésével, a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok végrehajtásában való részvétel,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása / szülői értekezleteken való részvétel,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- az osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- a Házirend előírásainak betartatása, illetve a betartásra szoktatás,
- az iskola rendjének, a tanulókat veszélyeztető helyzetek elkerülése, elhárítása,
- az épület, (udvar) berendezésének, tisztaságának óvása,
- együttműködés a kollégákkal, a nevelőtestülettel.

3.12.1 Az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnök felelős vezetője a rábízott tanulócsoportnak. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, önállóságuk fejlesztése.
- Az osztály közösségi életének szervezése
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi
- Személyiség- és közösségfejlesztő munkáját, az iskola pedagógiai programjában foglalt alapértékek osztályban való elfogadtatása érdekében végzi:
- Törekszik tanulók személyiségének, családi és szociális körülményeinek alapos megismerésére, a szülők iskolával szembeni elvárásainak megismerésére.
- Lehetőség szerint látogatja osztálya tanítási óráit, a tanítási óráin kívüli foglalkozásait
- Gondot fordít arra, hogy osztálya tanulói érjék el a képességüknek megfelelő szintet a tanulásban.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben osztályfőnöki órát tart.
- Felelős megbízásával és munkájának ellenőrzésével biztosítja az osztályterem rendjének, tisztaságának, berendezési tárgyainak megőrzését.

- Felkészíti osztályát az intézmény hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait oly módon, hogy így megismertesse tanítványaival a kulturált szórakozás és művelődés változatos formáit, kifejlessze bennük a szabadidő tartalmas kialakításának igényét.
- Szakmai kapcsolatokat ápol, team munkafolyamatokba bekapcsolódik.
- Együttműködik az osztályba betanító pedagógusokkal, fejlesztőpedagógussal, logopédussal, napközis nevelővel, a szakmai munkaközösséggel, a pszichológussal.
- Megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét.

3.13 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünkben minden gyermek, tanuló kiemelt figyelmet igényel. A velük történő valamennyi foglalkozást sajátos pedagógiai /az iskola jellegéből adódóan gyógypedagógiai/ eszközökkel, módszerekkel végezzük.
Intézményünkben megkülönböztetett figyelmet fordítunk azokra a gyermekekre, tanulókra, akiknek esélye lehet a többségi iskolába visszajutni, tehát *tehetségesebbek* társaiknál.
Célunk a nevelés, oktatás folyamatában:

- az ismeretszerzés formájában egyre több ismeret átadása,
- alkotóképesség kifejlesztése (amikor a gyermek tudását, érzésvilágát önállóan, különböző tevékenységi formákban nyilvánítja meg).

Tanulóink esetében az önmagukhoz viszonyított fejlődés értékelése szükséges, mely biztató, fejlesztő irányú, és a pozitívumokat hangsúlyozza. Követelményeink, az elvárások személyre szabottak. Egyéni, csoport- és iskolai szinten változatos pedagógiai-pszichológiai módszerekkel, programokkal segítjük tanulóinkat, melyek lehetőséget teremtenek a gyermekek számára az önkifejezésre, értékeik kibontakoztatására, a tehetség felkarolására, a kreatív képességek fejlesztésére, sikerélmény szerzésére. A beilleszkedési, magatartási zavarok leküzdésében a szülő és az iskola azonos szemlélete, közös törekvései és szoros együttműködése vezetnek sikerre.
Amennyiben egy adott probléma meghaladja a gyógypedagógiai kompetenciát, szükség és egyéni indokoltság szerint együttműködünk más szakterület szakembereivel:

- pszichológussal,
- neurológus és pszichiáter szakorvossal,
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Területi Gyermekvédelmi Szolgálattal,
- a Gyermekjóléti Szolgálattal
- az ÁNTSZ-szel

Konkrét tevékenységeink:

- magatartászavarok megfigyelése, diagnosztizálása, elemzése;
- alapvető viselkedési szabályok megismertetése, kialakítása,
- társas viselkedés szabályainak megismertetése és alkalmazása,
- önismeret, önfegyelem kialakítása.

Az óvodás gyermekek, az általános- és készségfejlesztő iskolai tanulók számára az egyes intézménytípusok közötti átmenet támogatására egyéni fejlesztési- és egyéni átvezetési

terveket, továbbá portfóliót készítünk, amely elősegíti az óvodából az általános iskolába, az általános iskolából a középiskolába, illetve a középiskolából a munka világába történő beilleszkedést.

3.13.1 Tehetséggondozás

A tehetséggondozás első lépése a gyermekek, tanulók alapos megismerése, a tehetségek feltérképezése. Feladatunk, hogy a gyermekek, tanulók felismert tehetségével összefüggő más képességeket is fejlesszük, teljes személyiségének kibontakoztatására törekedjünk.
A tanórai differenciált nevelő, oktató munka mellett a különböző szabadidős tevékenységek során segítjük a tehetségek kibontakoztatását.
Ezt a folyamatot segíti a szakemberek, a szülők együttműködése.
A tehetséggondozás színterei:

- differenciált foglalkozások,
- tehetséggondozó programok, szakkörök,
- felkészítés különböző (művészeti, sport, tanulmányi) versenyekre, (Ki mit tud-ra).

A tehetségfejlesztés lehetőségeit intézményünk minden egységében: óvodában, iskolában, szakiskolában és kollégiumban is kihasználjuk.

A tehetséggondozás célja:
Az egyes területeken nyújtott kiemelkedő képesség, készség további fejlesztése.
Tehetséggondozási területek:

- tanórákon történő differenciált foglalkozások,
- tanórán kívüli lehetőségek,
- szabadidős tevékenységek (program, verseny, rendezvény stb.)
- iskolánk egyéni, kiscsoportos foglalkozásokat szervez különböző kézműves, tánc, hangszeres zene, ének, sporttevékenységi körökben stb.

Tanulóink kiállításokon, ünnepélyeken, alapítványi rendezvényeken és sportversenyeken bizonyíthatják tehetségüket, felkészültségüket. A kötelező tanítási órák kiegészülnek azokkal a nem kötelező (választható) tanórák csoportjaival, amelyeket a szülők, a tanulók igényei és a jelentkezések alapján szervezünk. A tervezésnél figyelembe vesszük szakmai hagyományainkat, valamint a pedagógusok szakirányú továbbképzésen megszerzett ismereteit. A fejlesztő csoportok száma a gyermekek, tanulók különleges gondozási igénye szerint szerveződik, ezért tanév közben is változhat.

Vizuális nevelés
Az értelmileg sérült tanulók esetében a kézügyesség mellett fontos feladat a finom-motorikum fejlesztése, ami feltétele az írás elsajátításának. Ezért jó, ha minél több időt töltenek manuális tevékenységgel.
Cél: a tehetséggondozás mellett a tanulók vizuális megismerésének rehabilitációja, gondolkodási műveletek (analízis - szintézis, absztrakció, általánosítás stb.) és a megismerési módszerek (megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás téri tájékozódás, alak, szín, forma

felismerése, alkalmazása) korrigálása és fejlesztése. A mindennapi tevékenységekhez szükséges kreativitás megalapozása, fejlesztése. Az önmegvalósításhoz, önkifejezéshez szükséges kreatív környezet kialakításával segíteni a divergens gondolkodás alakulását.

A program megvalósítása lehetőséget ad ahhoz, hogy az e tevékenységformában tehetséges gyermekeket olyan sikerekhez juttassuk, amely meghatározza személyiségük alakulását, felnőtté válásuk folyamatát. Tanulóink többségének azonban a vizuális valóság megismerése külön nehézséget jelent. Mindezek kialakításához nagyon fontos a tantárgyi integráció alkalmazása az alap tantárgyak tanításánál is.

Kerámia és agyagművesség

A természetes anyag megművelési formáinak megtanítása mellett a régi használati és dísztárgyak megismerése, újak létrehozása, alkotása a szakkörre járó diákjaink feladata. Mindeközben fejlődik kézügyességük, kreativitásuk, az alkotó tevékenységeken keresztül a képzeletük, fantáziájuk, finommotoros képességük, és a téri dimenziók fejlesztésével az önmegvalósítás folyamatát eredményezi.

Sportszakkör

Az iskolai testnevelés óra hatékony kiegészítője a sportfoglalkozás, illetve a szakköri tevékenység. A jobb mozgáskultúrával rendelkező gyermekekre jellemző a sportok iránti fokozottabb érdeklődés. A szakköri tevékenység célja, feladatai között említést érdemel a mozgásműveltség fejlesztése, az atlétikai alaptechnikák elsajátítása, álló- és motorikus képességek fejlesztése, a személyiség fejlődésének pozitív megerősítése (kudarc és monotónia tűrés, sikervágy), sportjátékok, labdajátékok megismerése, valamint a tanulók felkészítése a helyi, városi, megyei és országos sportversenyekre.
Iskolánkban az alábbi sportágak működnek:

1. atlétika
2. futball
3. asztalitenisz
4. tollaslabda

Énekkar

Az énekkari munka lehetőséget ad arra, hogy tanulóink, – egymás zenei kultúráját is megismerve - örömöt adó, kreatív tevékenységet folytassanak.
Céljaink, többek között: az érzelmi élet, a személyiség harmóniájának megteremtése, feszültségmentes, oldott kommunikáció, az éneklési kultúra kialakítása, az önkifejezésre, önmegvalósításra, játékosságra való ösztönzés, kórusművek, kánonok, komolyzenei darabok, népdalfeldolgozások megismerése, iskolai ünnepélyekre, városi, megyei rendezvényekre való felkészülés. Lehetőség szerint karaoke készülék használatával a zenei hallás és intonáció fejlesztése.

Hangszeroktatás

A hangszeroktatás célja, a kulturált zeneértő emberré nevelés – személyiségfejlesztés. Tanulóink finommotorikai, figyelmi képességeit erősíti a foglalkozások folyamán. Nagyban

fejleszti a koncentrációs készséget, szerialitást, zenei hallást, ritmusérzéket, improvizációs készséget. A szociális készségeken belül elősegíti, fejleszti az összetartozást az együttzenélés örömével, a népi hagyományok őrzését, továbbvitelét. Segíti az egymásra figyelést, önkifejezést, toleranciát emocionális, empatikus képességeket kialakítani, fejleszteni:

- furulyaoktatás szakköri keretben,
- citeraoktatás szakköri formában.
-

3.13.2 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Cél:

A beilleszkedési és magatartási problémák hátterében húzódó, a közvetlen és közvetett környezetben rejlő okok feltárásával, minél korábbi beavatkozással elérni, hogy a pszichés zavarok kialakulásának esélye csökkenjen, illetve tanulóink együttműködjenek azok leküzdésében.

Feladatok

- A gyermekek, tanulók viselkedésének tudatos megfigyelése.
- Az érintettek részvételével esetmegbeszélés a megoldási javaslatok kidolgozása céljából.
- Szoros kapcsolattartás az iskolapszichológussal, iskolaorvossal, védőnővel, más szakemberekkel, szülőkkel.
- Egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése, egyéni bánásmód, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása.
- Következetesség érvényesítése a tanulók egész napjának szervezésében (a szabályok be nem tartása esetén is).
- Őszinte és bizalmon alapuló kapcsolat kialakítása a tanuló és az osztályfőnök között.
- A szabadidő hasznos eltöltésére különféle programok kínálata.
- Tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi, rendőrségi szakemberek, civil szervezetek bevonásával).

3.14 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A sajátos nevelési igényű tanulók adottságai között sok a nevelés szempontjából kedvezőtlen elem. Ennek okán az átlagos nevelés náluk nem hoz kellő eredményt, csak a szükséglethez igazított gyógypedagógiai megsegítés, amely figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a módosult pszichés funkciókat.

A foglalkozásokat az alábbi pedagógiai elvek alapján szervezzük:

- Tanulóink egyéni fejlesztésében figyelembe vesszük tanulási nehézségeiket, sajátos nevelési szükségleteiket, amelyek kielégítéséhez határozzuk meg a célokat, a fejlesztési tartalmakat és eljárásokat. Mindehhez igazítjuk az iskola belső életét, szerkezetét, a kiegészítő szolgáltatásokat.

- Az egyéniesített nevelés - differenciált tartalmakban, módszerekben, terápiás eljárásokban - a tanórákon kiscsoportos foglalkozásokon az egyéni fejlesztő és rehabilitációs órákon valósul meg, egyéni fejlesztési tervek alapján.
- Az egészségügyi okból történő hiányzások után a lemaradások csökkentése és felzárkóztatásra figyelmet fordítunk.
- Az elmaradás területén gyakorlattal rendelkező szakember (pl: szomatopedagógus, pszichopedagógus, logopédus, gyógytornász, tiflopedagógus, szurdopedagógus, konduktor) segít a felzárkózásban.

3.15 A veszélyeztetett gyermekkel kapcsolatos feladataink

- A veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével: nyilvántartásba vétel, a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, ez alapján javaslattétel a további teendőkre; egyeztetés a gyermekjóléti központtal, a családgondozókkal.
- A veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése, adott esetben javaslattétel a változtatásra.
- Drog- és bűnmegelőzési programok propagálása, szervezése.
- A veszélyeztetett gyermekek számára hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása.
- Tanácsadás tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak.
- Fegyelmi eljárásokon való részvétel.
- Szociális ellátások számbavétele.

3.16 A hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos feladataink

- A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése a hatályos jogszabályi háttér alapján.
- Adatszolgáltatás a fenntartó és a működtető számára a hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatosan.
- A hátrányos helyzet típusának mérlegelése, ez alapján javaslattétel a további teendőkre.
- A hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése, adott esetben javaslattétel a változtatásra.
- A hátrányos helyzetű gyermekek számára hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása (kirándulások, táborok szervezése).
- A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, intézkedések a hátrányos helyzetű tanulók esetén.
- Tanácsadás tanulóknak, szülőknek.

3.17 A szociális hátrányok enyhítésére vonatkozó iskolai feladatok

Az iskola több tevékenységi és szervezeti formát működtet, amely a tanulók helyzetéből, családi hátteréből adódó szociális hátrányok enyhítését szolgálják. A szociális hátrányok magatartási és beilleszkedési zavarok enyhítésének rendszere intézményünkben a következők szerint történik:

- a szociális hátrányok feltérképezése személyiségi jogokat nem sértő adatok bekérése,
- a problémák feltárása és a stratégiák kidolgozása az egyéni megsegítésre,
- szükség szerint a családok meglátogatása, szakember segítségének kérése,
- a tanítási napokon a tanítás kezdete előtt ügyelet szervezése programok biztosítása a dolgozó szülők, valamint a szociálisan hátrányos családi környezetben élő tanulók számára,
- iskolai szünetekben igény szerint ügyelet és program biztosítása a dolgozó szülők gyermekei számára,
- délutáni foglalkozások biztosítása az 1-4. évfolyamon valamennyi tanuló részére,
- igény és szükséglet szerint délutáni foglalkozás szervezése 5-8. évfolyamon,
- szabadidős tevékenységek során képességfejlesztő programok szervezése a kulturális hátrányok enyhítésére,
- lehetőséget biztosítunk a tehetségesebb tanulók differenciált fejlesztésére, felzárkóztatására,
- sportkör működtetése az állóképesség javítása érdekében, s a tehetséges tanulók eredményességének elősegítése,
- tájékoztató, felvilágosító programok kidolgozása a káros szerekkel kapcsolatosan, a tartalmak beépítése az osztályfőnöki órákba és az egészségnevelésbe,
- hatékony ifjúságvédelmi tevékenység,
- felvilágosító munka a szülők részére: különböző támogatási lehetőségek megismertetése,
- az intézmény alapítványának sokoldalú tevékenysége a szociális hátrányok enyhítésére,
- közös program a szülőkkel (Szülők, nevelők, tanulók napja), nyílt napok szervezése.

A pályaválasztással kapcsolatos tevékenységek köre:

- a pályaválasztási ismeretek beépítése a felső tagozaton zajló oktató-nevelő munkába,
- önismereti képességek, pályaelképzelések folyamatos elemzése,
- választható szakmák körének megismertetése a tanulókkal, a szülőkkel,
- tájékozódó látogatások nyílt napok keretében,
- igény szerint egyéni segítségnyújtás a szakmaválasztásban,
- pályaalkalmassági vizsgálatok, egészségügyi szűrések megszervezése a szülők bevonásával,
- a beiskolázási tennivalók elvégzése, a szülők rendszeres tájékoztatása.

3.18 A tanulóknak az intézmény döntési folyamataiban való részvétele

- Intézményünkben nem működik diákönkormányzat, erre mindeddig nem merült fel igény –, az érintett felektől érkező kezdeményezés esetén azonban bármikor biztosítjuk a lehetőséget e szervezet létrehozására a **2011. évi CXC.** törvény a Nemzeti Köznevelésről rendelkezései szerint.

3.19 A partnerekkel való kapcsolattartás

3.19.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A gyermekekkel, tanulókkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a foglalkozásokon, a tanítási órákon, szabadidős tevékenységek alkalmával. Intézményünk neveltjei bármely pedagógust megkereshetik egyéni gondjaikkal. A tanulók és szüleik a házirendet, napirendet minden tanév elején megismerik.
A tanulók sajátos problémáikkal elsődlegesen az osztályfőnöküket kereshetik.. Javaslatot tehetnek a problémák megoldására.

3.19.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők az intézményi életről, a működést szabályozó alapdokumentumokról, az aktuális feladatokról, rendkívüli intézkedésekről folyamatosan tájékoztatást kapnak. A szülőnek joga, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeres, érdemi tájékoztatást és nevelési tanácsot, segítséget kapjon.
Az együttműködésre az alábbi fórumok szolgálnak:

- szülői értekezletek.

Az intézmény munkatervében ütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az iskola igazgatója rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

- Nyílt napok.
- A munkatervben rögzítettek szerint megszervezett témahetek, projektek egyes tevékenységei a szülők számára nyilvánosak.

- Fogadóórák.

A fogadóórák célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat

adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négyszemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat minden hónapban, délutáni időpontban tartjuk. A szülők írásos tájékoztatása A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről.

- A szülők a tanulók tanulmányairól, fejlődéséről, illetve magatartásáról, a mulasztásokról, a tájékoztató füzeten keresztül értesülhetnek,
- A szülők az intézmény házirendjét, napirendjét minden tanév elején és minden változtatás esetén megismerik.
- A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel. Az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

3.19.3 Az iskola kapcsolatai külső szakmai szervezetekkel

Az intézményi célkitűzések elérése, továbbá a minél sikeresebb szakmai munka megvalósítása érdekében kapcsolatokat ápolunk különböző szakmai- és civil szervezetekkel.
Társintézményekkel való kapcsolatunk is széles körű, amelyeket szakmai tapasztalatcsere-látogatások alkalmával ápolunk.
A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben az intézmény szervezeti és működési szabályzatában kerültek pontosításra.
Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart az intézmény fenntartójával, valamint működtetőivel.
A kapcsolattartás az intézményvezető feladata.
Az intézmény jogszabályokban előírt kapcsolatot tart fenn:

- a gyermekjóléti szolgálattal és
- az iskola-egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval,
- a pedagógiai szakszolgálatokkal és pedagógiai szakmai szolgáltatókkal.

A kapcsolattartás az intézmény egészét érintő kérdésekben az intézményvezető, a tagintézményeket érintő kérdésekben a tagintézmény-vezetők a felelősök.

3.20 A tanulmányi idő alatti vizsgák szabályai

Az osztályozó-, javító és egyéb vizsgák lebonyolítására vonatkozó helyi szabályok:
<u>Osztályozóvizsga</u>

A tanuló osztályozó vizsgát tehet:

- ha felmentést kapott a tanórai foglalkozások alól,
- ha tanulmányi kötelezettségeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget,
- ha igazolt és igazolatlan hiányzása több 250 óránál, és a tantestület lehetőséget ad a jogszabályok szerint az osztályozó vizsgára.

Az osztályozó vizsga időpontját az intézmény vezetője jelöli ki

Az osztályozóvizsga lebonyolítása:

- az osztályozó vizsgát bizottság előtt kell tenni,
- tagjai: osztályfőnök/gyógypedagógus, munkaközösség-vezető vagy intézményvezető, vagy intézményvezető-helyettes,
- az osztályozóvizsgákat a tanítási év utolsó napjáig kell megszervezni,
- a sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja, jellegétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll,
- az értékelést, az érdemjegyet a bizottság állapítja meg.

Évnyerő osztályozó vizsga

- az a tanuló, aki az osztály átlagához viszonyítva kiugró teljesítményt nyújt – de a többségi iskolába való visszahelyezése nem indokolt –, tanév közben eredményes „évnyerő" osztályozó vizsgát tehet

Javítóvizsga

Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki 2-10. évfolyamon a tanév végén egy vagy kettő tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
A javítóvizsgák lebonyolítása:

- a javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított bizottság előtt kell tenni,
- a bizottság tagja:, osztályfőnök/gyógypedagógus, munkaközösség-vezető vagy intézményvezető, vagy intézményvezető-helyettes,
- a javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni,
- a javítóvizsga időpontja: augusztus 25- 31-ig terjedhet, az időpontjáról és helyéről a tanulót illetve a szülőt értesíteni kell ,
- a javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az intézményvezető írja alá,
- a javítóvizsga nem ismételhető,
- azt a tanulót, aki az osztályozó, ill. javítóvizsgán nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

3.21 A felvétel és az átvétel szabályai

Intézményünkben felvételit nem tartunk. Elsősorban azokat a Kecskeméti Tankerületi Központ vonzáskörzetében lakó gyermekeket, tanulókat látjuk el, akik rendelkeznek intézménykijelölést tartalmazó, érvényes szakértői javaslattal.
A felvett gyermekek, tanulók csoportba/osztályba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével az intézményvezető dönt, pedagógiai szempontok

alapján. A szülői igényeket a lehetőségek szerint figyelembe vesszük. Kérésüket a beiratkozáskor rögzítjük.
A hozzánk átjelentkező gyermekek, tanulók felvételekor azt mérlegeljük, hogy beilleszthető-e a tanuló a meglévő csoportjainkba, osztályainkba.
Az átjelentkezni kívánó tanuló szüleivel folytatott beszélgetés alapján, valamint egyéni felméréssel győződünk meg, arról hogy a gyermek szükségleteinek megfelelően ellátható-e intézményünkben. Az átvételről a nevelőtestület véleményének kikérésével – az intézményvezető/tagintézmény-vezető dönt.

EGYÉNI MUNKAREND

(Nkt.45. § (5)-(6)§(2) és EMMI r.74/A§ és 75.§)
Intézményünkben az egyéni munkarendben tankötelezettségét teljesítő diákok érvényes szakértői véleménnyel vagy szülői kérelemre az Oktatási Hivatal határozatával rendelkeznek.

3.22 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos intézményi terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon:

- osztályfőnöki,
- természetismereti,
- környezetismereti órákon, illetve szabadidős (napközis) foglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek tanításának legfőbb célja: megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok - egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit, felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Kiemelt célok:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- a tanulók sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével, működésével,
- sajátítsák el a mentőhívás folyamatát,
- a szabálykövető magatartáskialakítása,
- a segítségkérés és a segítség elfogadásának tanítása,
- a testi-lelki egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés,
- az egészséges életvezetésre való felkészítés.

Tanévenként egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó témanapot szerveznek a pedagógusok a tanulók számára.

4 Az intézmény helyi tanterve

4.1 Óvoda

Óvodahasználók

Intézményünk óvodai intézményegységében 3 éves kortól tankötelezettségük megkezdéséig, vegyes életkorú csoportokban neveljük a gyermekeket.

A csoportok szervezését az alábbiak szerint tervezzük:

- gyógypedagógiai óvodai csoport – *„mentálisan elmaradott”* gyermekek számára,
- fejlesztő óvodai csoport – halmozottan vagy súlyosan halmozottan sérült gyermekek részére,
- beszédjavító óvodai csoport – beszéd és/vagy nyelvfejlődési, továbbá kevert specifikus fejlődési zavarral küzdő gyermekek és
- autizmus spektrumzavarral (pervazív fejlődési zavarral) küzdő gyermekek számára működtetett óvodai csoport.

Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében megszervezve valósulhat meg.

A fejlesztés legfontosabb területei:

- a nagymozgások kialakítása, korrigálása, az egyensúlyérzék fejlesztése,
- a manuális készség fejlesztése,
- az adekvát játékhasználat elsajátíttatása,
- a speciális zenei nevelés alapjainak lerakása,
- különös hangsúlyt helyezünk az önkiszolgálás fejlesztésére, az iskolai életmódra való felkészítésre, egyéni, kiscsoportos, csoportos formában, játékosan, sok tapasztalatszerzést biztosítva,
- törekszünk a családközpontú gondoskodás megvalósítására,
- támogatjuk az integrációs törekvéseket, felkészítjük az arra alkalmas gyerekeket a többségi intézményben történő továbbhaladásra.

Heti-rend

Tevékenységi formák növekvő időtartamú (5 – 35 perces foglalkozások)	**hétfő**	**kedd**	**szerda**	**csütörtök**	**péntek**
Verselés –mesélés	x	x	x	x	x
Ének – zene, énekes játék, gyermektánc		x		x	
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	x		x		x
Mozgás	x	x	x	x	x
A külső világ tevékeny megismerése	x		x		x
Munka jellegű tevékenységek	x	x	x	x	x

NAPIREND	
$7^{00} – 8^{00}$	Érkezés az óvodába, szabadon választott játék tevékenység
$8^{00} – 9^{30}$	Differenciált (kor és képességek szerinti) csoportos és egyéni foglakozások
$9^{30} – 10^{00}$	Testápolás és Tízórai
$10^{00} – 10^{30}$	Differenciált (kor és képességek szerinti) csoportos és egyéni foglakozások
$10^{30} – 11^{00}$	Mozgás
$11^{00} – 11^{45}$	Testápolás, levegőzés, játék a szabadban
$11^{45} – 12^{45}$	Ebéd (előtte és utána testápolás, fogmosás)
$12^{45} – 14^{45}$	Csendes pihenő
$14^{45} – 15^{00}$	Testápolás és Uzsonna
$15^{00} – 17^{00}$	Szabadon választott játéktevékenység

4.2 Fejlesztő nevelés-oktatás

A fejlesztő nevelés-oktatás a tanév rendjéhez igazodó, a tankötelezettség teljes időtartama alatt rehabilitációs célú, az elért fejlődési szakaszokat követő egységes folyamat. A nevelés-oktatás fejlesztési területeinek tartalma tanítási évfolyamokra nem tagolódik, a pedagógiai munka szakaszolása a tevékenység tartalmi kínálatának életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó strukturálásában, koncentrikus bővítésében jelenik meg.
A rehabilitációs pedagógiai fejlesztőmunka kidolgozása a köznevelési intézmények pedagógiai programjához hasonlóan történik. Alapja elsősorban a Súlyosan és halmozottan fogyatékos tanulók fejlesztésének irányelve, amely figyelembe veszi a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről, a 2020-as és a Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve vonatkozó részeit is.

Célok

A rehabilitációs pedagógiai program iskolai körülmények között olyan fejlesztést nyújt, mely törekszik képessé tenni a tanulókat szűkebb és tágabb környezetük egyre bővülő megismerésére, saját életük mindennapi élményeinek megélésére, és az ezekben való egyre tevékenyebb részvételre, továbbá egyszerű társas kapcsolatok kialakítására és fenntartására, aminek eredményeképpen jobb minőségű életet élhetnek.

Feladatok

- Elemi szintű ismeretek elsajátíttatása szűkebb és tágabb környezetünk jelenségeiről.
- A kommunikáció egyénenként változó lehetőségeinek feltérképezése, a tanulók állandó ösztönzése a számukra lehetséges önkifejezési módok tudatos alkalmazására, gyakorlására.
- A tanulók mozgásállapotának lehetőség szerinti javítása, a meglévő funkciók állandó fejlesztése, az önállóan kivitelezhető mozgások adta lehetőségek folyamatos kihasználása.
- A szociális készségek, társas kapcsolatok, elemi magatartási formák megismertetése.
- Szabadidős és játéktevékenységekben való aktív részvétel elősegítése.
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel, gondozókkal a tanulók eredményes fejlesztése, a szülő-gyerek, gondozó-gyermek kapcsolat segítése érdekében.

- A súlyosan, halmozottan sérült tanulók épen maradt funkcióira alapozva a sérült funkciók fejlesztése, egyéni lehetőségek szerint a kidolgozott fejlesztési program, egyéni fejlesztési tervek alapján.

Pedagógiai elvek

- A fejlesztés a lehetőségekhez képest minden esetben játékosan, konkrét tapasztalatok, valósághű szemléltetés útján történjen.
- Az egyéni adottságok figyelembevétele, ennek megfelelően: - egyéni fejlesztési terv elkészítésénél - egyéni foglalkozások keretében és - csoportban differenciáltan.
- A team – munka rendszeres és hatékony legyen.
- A szülőkkel, gondozókkal való kapcsolattartás lehetőleg napi kapcsolatot, állandó információcserét jelentsen.
- Tanulásszervezési alapelv: a különböző fejlesztést végző pedagógusok száma a lehető legkevesebb legyen, mivel a személyes kötődések és a szoros team munka fokozzák az eredményességet.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 5/A. § paragrafusa alapján közzétett …" (*Az oktatásért felelős miniszter kerettantervet, alapprogramot, irányelvet ad ki és tesz közzé.*)

4.3 Tanulásban akadályozottak helyi tanterve

Intézményünk nevelőtestülete a 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 11. mellékletében megjelent *Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára* elnevezésű kerettantervet adaptálta:
11.1. – Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)
11.2. – Kerettanterv a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)
A 2020/21-es tanévben a 2. 3. 4 évf..6. 7 .8. évfolyamon ,
2021/22-es tanévben 3.4.7.8. évfolyamon
2022/23-as tanévben 4.8.évfolyamon utoljára alkalmazunk.

Célok, feladatok:

Helyi tantervünk figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat.

1-4. évfolyamon: A tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanulók fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

5-8.évfolyamon: A tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra irányul. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tudásgyarapítást, a képességek, a személyiség fejlesztését a konkrét tapasztalásokra alapozva a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve kell elérni. Ehhez szükséges az alapkészségek megerősödésének biztosítása a tanulói tevékenységek középpontba állításával, a gyakorlás lehetőségeinek megteremtésével, továbbá a konkrét megtapasztaláson alapuló tudásgyarapítás erősítése a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve. célja a tudáselemek szintetizálása, a képességstruktúra megszilárdítása, a személyiség integritásának növelése. Feladatunk továbbá a tanulóink sikeres továbbtanulási, szakmaelsajátítási lehetőségeinek kialakítása; az önálló tanulás, a tájékozódási képesség, a tájékozottság, a döntési képesség erősítése; a társadalmi beilleszkedéshez szükséges szociális és cselekvési kompetenciák kialakítása, az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása.

A választott tantervekből elkészített helyi tantervünkben tanévekre (évfolyamokra) bontva határoztuk meg a követelményeket. Az előírt ismereteket és fejlesztési követelményeket szétválasztottuk a tematikai egységek mentén.
A 2012-es NAT-hoz tartozó kerettantervek évfolyamonkénti órakeret 10%-ának (szabad órakeret) felhasználási módjáról nevelőtestületünk a tantárgyak időtartamának megemelése mellett döntött. Nem írtunk elő további tananyagot, hanem az egyes tematikai egységek között osztottuk el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából. (Ez alól kivételt képez a tanulásban akadályozott tanulóinknál az első és második évfolyamon az informatika óra. Célunk: az információs kultúra alapjainak tevékenység-centrikus, gyakorlatorientált megismerésével már a lehető legkorábbi életkorban hozzásegítsük a tanulóinkat.)
A követelményi szintek a sérülésből adódó hátrányokat igyekeznek szem előtt tartani. Tehát az egymásra épülés (a fokozatok) nemcsak életkori sajátosságokat veszi figyelembe, hanem a fejlesztés-fejlődés során megcélzott és elérhető eredményeket is.

A tanulásban akadályozott tanulók helyi tantervének óraszámai

2020/21-es tanévtől kifutó rendszerben			
Tantárgyak	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	6+1	7
Angol nyelv	-	-	-
Matematika	4	3+1	4
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	-	-	-
Környezetismeret	2	2	2
Természetismeret	-	-	-
Földrajz	-	-	-
Ének-zene	1+1	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2
Informatika	1	1	1

Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1+2
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki óra	-	-	-
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**27**

2020/21-es tanévtől kifutó rendszerben			
Tantárgyak	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4
Angol nyelv	-	2	2
Matematika	4	3+1	4
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1
Történelem és társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2
Hon- és népismeret	-	-	-
Természetismeret	2	4	4
Földrajz	1	2	2
Ének-zene	2	1	1
Vizuális kultúra	2	1	1
Informatika	1+1	1+1	1+1
Technika, életvitel és gyakorlat	1+1	2	1+1
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**31**	**31**

Fenntartjuk azt a lehetőséget, hogy a helyi tantervet tanévenként szükség szerint kiegészítjük, módosítjuk.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon a 2020-as NAT-hoz tartozó enyhén értelmi fogyatékos tanulók kerettanterve alapján:

	2020/21-es tanévtől	**2021/22-es tanévtől**	**2022/23-as tanévtől**	**2023/24-es tanévtől**
Tantárgyak	**1. évfolyam**	**2. évfolyam**	**3. évfolyam**	**4. évfolyam**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1
Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**
Heti órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**
Habilitációs, rehabilitációs órakeret	**3**	**3**	**3**	**3**

4.3.1 Helyi tantervünk óraszámai – beszédfogyatékos vagy súlyos nyelvi zavarral küzdők számára

A beszédjavító osztályokban azokat a **sajátos nevelési igényű gyermekeket látjuk el, akik** a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszédfogyatékosok vagy az egyéb pszichés fejlődési zavar spektrumában a b**eszéd és a nyelvi fejlődés zavarával küzdenek.** A tanulócsoportokban személyre szabottan, intenzív logopédiai terápiával segítjük a gyermekek fejlődését annak érdekében, hogy egy-két év elteltével minél eredményesebb legyen a többségi általános iskolák tantervi követelményeinek elsajátítása, távlati célként a társadalmi beilleszkedés.

Műveltségi területek:

Magyar nyelv és irodalom, matematika, testnevelés és sport, művészetek, ember és társadalom, ember a természetben, életvitel és gyakorlati ismeretek.

Tanított tantárgyak	Óraszámok
Anyanyelv és irodalom:	7+1
Matematika:	4+1
Etika/Hit- és erkölcstan	1
Ének-zene	2
Vizuális kultúra	2
Technika és tervezés	1
Testnevelés	5
Kötelező óraszám	22
Szabadon tervezhető órakeret	2
Összesen	24

A szabadon választható órakeretet a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgy óraszámának emelésére fordítjuk.

A **habilitáció, rehabilitáció** a tanórákba építve, illetve egyéni és kiscsoportos logopédiai foglalkozások keretében valósul meg.

A tanulók értékelése: Az általános alapelveken kívül kiemeljük, hogy az értékelés tükrözze a gyermek önmagához mért fejlődését is.

Pedagógiai mérés értékelés területei:

Szociális fejlettség, társas kapcsolatok

1. Tevékenységhez, tanuláshoz való viszonya
2. Egészséges életmód szokásai
3. Munka jellegű tevékenységek
4. Játéktevékenység
5. Értelmi fejlődés
6. Tájékozódási készségek
7. Tantárgyi tanulmányi munka

4.3.2 A tanulók tanulmányi munkájának értékelési módja

A tanulásban akadályozott tanulók számára szervezett iskolatípusban az iskolai nevelés az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakaszban történik. A köznevelési törvény

előírásait alkalmazva, a sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók nevelésének oktatásának irányelvében foglaltakat figyelembe véve, valamint tanítványaink pszichikus sajátosságaira építve az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakaszt a következő módon tagoljuk:

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza

- 1-4. évfolyam – alsó tagozat
- 5-8. évfolyam – felső tagozat

A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulók teljesítményét 1. osztály év évéig szövegesen értékeljük, majd a 2. évfolyam félévétől a hagyományos 1-5 fokú skála szerint osztályozunk.

A szöveges értékelőlapok jellemzői:

- Szemléletében pozitív képességelemeket jelenít meg, észrevételeivel a fejlesztés, személyiségfejlődés perspektíváit hordozza.
- Több szempontot tartalmaz, nem csak tantárgyi ismeretekre redukálódik.
- Az értékelés folyamán nem a minősítés, hanem a fejlesztés dominál. Lehetőséget ad az egyéni fejlődésre úgy, hogy a csoporttól elvárt követelményekről is tartalmaz támpontot.
- Nyelvezetében érthető.
- Könnyen adaptálható, akár változtatható.

A magatartás értékelésének szempontjai

Érzelmi életének jellemzői:

- érzelmi élete,
- iskolai munkához való viszonya
- pedagógusaihoz való viszonya
- fegyelmezettsége
- konfliktus-megoldási képesség.

Társas kapcsolatainak jellemzői:

- társas kapcsolatainak köre
- kapcsolatteremtő képessége
- együttműködési képessége a csoportban
- másokra való odafigyelési képessége
- csoportnormák elfogadásának szintje
- együttműködés a társakkal és a tanárokkal
- konfliktuskezelése

- szabályok betartása
- közösségben, osztályban elfoglalt hely
- felelősségtudat

A szorgalom értékelésének szempontjai

- a munkavégzés rendezettsége
- munkafegyelem
- a felszerelés, házi feladatok megléte (feladattudat)
- az odafigyelés és összpontosítás
- az önállóság szintje
- segítségkérés és adás
- érdeklődés
- aktivitás
- munkatempó
- hatékonyság.

A tanulást befolyásoló tényezők fejlettségének megfigyelése, értékelése

- figyelem
- észlelés
- megfigyelőképesség (tartóssága, terjedelme)
- emlékezet (bevésés, megtartás, felidézés)
- mozgási emlékezet fejlettsége
- vizuális emlékezet fejlettsége
- verbális emlékezet fejlettsége
- testséma, térorientáció
- gondolkodás
- összefüggések felismerése, alkalmazása
- önálló probléma-megoldási képességének fejlettsége

Tanulási technikák fejlettségének, szintjeinek értékelése

- feladatmegoldásban nyújtott segítség igénylése
- munkatempó
- taneszközök és segédeszközök használata
- önellenőrzés

Írás, íráskészség értékelése

- finommozgások
- írás (betűelemek, betűk) grafikai kivitelezése
- a tanult betűk kapcsolása
- másolás
- tollbamondás utáni írás

Számolási és matematikai képességek értékelése

- szám- és mennyiségfogalom
- műveletek megértése, alkalmazása
- logikai feladatok megoldása
- geometriai feladatok
- környezetében való tájékozódás

Művészeti és mozgásos tevékenységek értékelése

- színezés, festés, rajzolás
- formázás (agyagozás)
- művészeti alkotások (zene, képzőművészet) iránti nyitottsága
- eszközök használata (olló, ragasztó, ecset, stb.)
- mozgások térbelisége
- mozgások tempója
- mozgások rendezettsége, összehangoltsága

4.3.3 Az értékelés dokumentumai

Szöveges értékeléshez az EMMI által jóváhagyott bizonyítványt alkalmazzuk. A törzslapok és bizonyítvány pótlapok kitöltése elektronikusan történik.
Az 1-3. évfolyamon kiállított bizonyítványok záradék rovatába jegyezzük be a tanuló továbbhaladását segítő nevelőtestületi döntéseket, szülői kéréseket és a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos egyéb megjegyzéseket. Az 1. évfolyamokon a tanuló szöveges minősítése pótlapon történik, amely kitöltve a bizonyítvány része, és annak borítólapjának tárolójában tartandó. A pótlap kiállítását a kiállító a bizonyítvány pótlap-jegyzékében a megadott rovat kitöltésével igazolja.
Minden tanulónk személyes anyagát, munkáit tanulói portfólióban őrizzük. Ez fogad magába minden, a tanulóra vonatkozó feljegyzést, értékelőlapot, pedagógiai véleményt, szakértői véleményt, orvosi vizsgálatok, esetleg hivatalos szervek visszajelző dokumentumait stb. Tehát az ő minősítését valamilyen formában jelző minden dokumentumot.

A továbbhaladás feltételei

A tanév végén elért minimális követelmények teljesítésével lehet felsőbb osztályba lépni. Amennyiben a tanuló egy-egy tantárgyban az évfolyam követelményeit nem teljesítette, engedélyt kaphat a követelmények két év alatt történő teljesítésére, ha ezt sérülése, a képességfejlődésének üteme és az egészségi állapota indokolja.

4.4 Értelmileg akadályozott tanulók helyi tanterve

Célok, feladatok

A képzés célja kialakítani a helyes közösségi magatartást, az együttműködési képességet és a szocializációs készséget.
A képzés feladata a minél nagyobb mértékben előkészíteni az önálló vagy támogatott életvezetés lehetőségét, kialakítani a környezethez való kötődés igényét, a közösségi alkalmazkodást és elfogadást, törekedve az önérvényesítéssel és önálló döntési képességgel való rendelkezés kialakítására, a tanuló felkészítésére a lehető legeredményesebb társadalmi integrációra.
A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók nevelésében kiemelt figyelmet kell fordítani az egyénre szabott terápiás eszközök, eljárások alkalmazásával a képességstruktúra hiányosságainak kompenzálására.

Intézményünk nevelőtestülete a 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 11. mellékletében megjelent Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára elnevezésű kerettantervet adaptálta: Ezt kifutó rendszerben a 2020/21-es tanévben már csak a 2.3.4.6.7.8.évfolyamon alkalmazzuk.

Kerettanterv a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam)

Az értelmileg akadályozott tanulók helyi tanterve

A nevelés-oktatásfejleszt és területei	Tantárgy	2. évf.	3. évf.	4. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	4	4	4	4	5	5
	Olvasás-írás	2	3	3	4	2+1	2+1
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	2	2	2	3	3+1	3+1
	Játékra nevelés	2+1	2+1	2+1	-	-	-
	Társadalmi ismeretek	-	-	-	1	2	2
Életvitel és gyakorlat	Önkiszolgálás	2+2	-	-	-	-	-
	Életvitel és gyakorlat	-	2+2	2+2	2+2	3+1	3+1
Természeti környezet	Környezetismeret	-	-	-	1	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2
	Ábrázolás-alakítás	3	2	2+1	2+1	2	2
Informatika	Információs eszközök használata	-	-	-	-+1	1+1	1+1
Testi nevelés	Mozgásnevelés	5	5	5	5	-	-
	Testnevelés	-	-	-	-	5	5
Szabadon tervezhető órakeret		**3**	**3**	**4**	**4**	**4**	**4**
Összesen		**25**	**25**	**26**	**28**	**31**	**31**
Rehabilitáció		**3**	**3**	**3**	**3**	**4**	**4**

Helyi tantervünk óraszámai

4.5 A tantárgyak struktúrája és a hozzájuk tartozó óraszámok a 2020-as NAT-hoz

4.5.1 1. és 5. évfolyamban a 2020/21-es tanévben

Műveltségi terület	Tantárgy	1. évf.	5. évf.
Magyar nyelv és irodalom	**Kommunikáció** (Magyar nyelv és irodalom)	4	4
	Olvasás-írás	2	4

	(Magyar nyelv és irodalom)		
Matematika	**Számolás-mérés** (Matematika)	2	3
Történelem és állampolgári ismeretek	**Állampolgári ismeretek**	-	1
	Hon- és népismeret	-	-
	Etika	-	-
Természettudomány és földrajz	**Környezetismeret**	-	1+1
Művészetek	**Ének-zene**	2	2
	Ábrázolás-alakítás (Vizuális kultúra)	3	2+1
Technológia	**Digitális kultúra**	-	-
Testnevelés és egészségfejlesztés	**Mozgásnevelés** (Testnevelés)	5	5
	Testnevelés	-	-
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	-	1
Egyéb	**Önkiszolgálás**	2+1	-
	Életvitel és gyakorlat	-	2+1
	Játékra nevelés	2+1	-
Szabadon tervezhető órakeret		**2**	**3**
Összesen		**24**	**28**
Rehabilitáció		**3**	**3**

Szabadon tervezhető órakeretek elosztása évfolyamonként:

- 1. évfolyamon egy óra Önkiszolgálás
- 1. évfolyamon egy óra Játékra nevelés

- 5. évfolyamon egy óra Környezetismeret
- 5. évfolyamon egy óra Ábrázolás-alakítás
- 5. évfolyamon egy óra Életvitel és gyakorlat

Tevékenység blokkok

A Kecskeméti EGYMI Juhar utcai Tagintézményének általános iskolai intézményegységében tevékenység blokkok szerint folyik a nevelés-oktatás (TÁMOP 3.1.4).

A hagyományos módon a tanítási-tanulási folyamat szervezése továbbra is a tantárgyfelosztás alapján készített heti órarend alapján történik. A tanórán kívüli programok és fejlesztések a tanítás megtartása után szervezhetők.

A tanítás 4 tevékenységblokkban zajlik:

1. Alap kultúrtechnikák blokkja a következő tantárgyakat foglalja magába
    - Kommunikáció
    - Számolás-mérés
    - Olvasás-írás
2. Szociális, életvitel és környezeti blokk a következő tantárgyakat foglalja magába
    - Környezetismeret
    - Társadalomismeret
    - Informatikai ismeretek használata
    - Játékra nevelés
    - Életvitel és gyakorlat
    - Önkiszolgálás

3. Komplex művészeti blokk a következő tantárgyakat foglalja magába
    - Ének-zene
    - Ábrázolás-alakítás
4. Testnevelés és sport blokk a következő tantárgyakat foglalja magába
    - Mozgásnevelés
    - Testnevelés

5 Autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek –tanulók nevelési, rehabilitációs programja, helyi tanterve autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók helyi tanterve

A programok kialakításának szabályzói:

- ✓ 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- ✓ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- ✓ 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- ✓ A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján:

3. §
„(3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege – a (4)–(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel – egy tanítási héten legfeljebb
a) az első–harmadik évfolyamon huszonnégy,
b) a negyedik évfolyamon huszonöt,
c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,
d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc,
e) a kilencedik–tizenharmadik évfolyamon harmincnégy
óra lehet.”
4. § A Rendelet a következő 12. §
„12. §
a 2020/2021. tanévben
a) az iskolák első évfolyamán,
b) az iskolák ötödik, kilencedik évfolyamán,
majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben kell alkalmazni.
(3) Az iskolák az (1) bekezdés által érintett évfolyamokon a (2) bekezdés szerint felülvizsgált pedagógiai program szerint kezdik meg a 2020/2021. tanévben a nevelő-oktató munkát”

- ✓ A1038/2010 Kormányhatározat szerint „gondoskodni kell az autizmusspecifikus oktatás fejlesztéséről
- ✓ Ajánlások az autizmus-specifikus alapszolgáltatások kialakításához a köznevelésben 2016, Készült a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. és az Autisták Országos Szövetsége megbízásából

<u>Oktató-nevelő munkánkat meghatározó alapelvek</u>

- Az autizmussal élő tanulók autizmus specifikus ellátása olyan speciális megközelítést igényel, amely az egyén aktuális szükségleteire, képességeire épít. Tartalmazza azokat

a specifikus módszertani elemeket, amelyek bizonyítottan hatékonyak az autizmus spektrumzavarral élő személyek esetében függetlenül attól, hogy milyen értelmi képességekkel rendelkeznek.

- Az autizmussal élő gyermekek közötti nagy egyéni különbségek miatt nem lehet olyan homogén csoportokat létrehozni, amelyek egyaránt megfelelnek az életkor és a képességek szerinti csoportosításnak is.
- Ebből következően a fejlesztés módszerei és tartalmai jelentősen eltérhetnek azoktól a módszerektől és tartalmaktól, amelyeket a többségi oktatási, nevelési rendszer számára a NAT és a különböző fogyatékosság-típusokra kiadott kerettantervek meghatároznak. Az autizmus spektrumzavarral élő tanulók autizmus specifikus oktatása-nevelése egyéni felmérésre, egyéni tervezésre és egyéni fejlesztésre épül.
- Az általános tantárgyi és specifikus pedagógiai tartalmak belső arányait a pedagógusok a tanuló egyéni szükségletei, képességei alapján határozzák meg, figyelembe véve a szülő kéréseit és a pedagógiai diagnosztikai mérések eredményeit.
- A tantárgyi tartalmak óraszámai a napirendi tevékenységekbe foglalva jelennek meg, ennek részleteit az egyéni fejlesztési terv tartalmazza.

Cél

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, egyéni fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.

i. Óvodai program autizmussal élő gyermekek számára

Óvodai programunk az Autizmus Alapítvány „ÓVODAI PROGRAM AUTIZMUSSAL ÉLŐ GYERMEKEKET NEVELŐ ÓVODÁK SZÁMÁRA” 2007 adaptálása a helyi sajátságokhoz igazítva.

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 47. §-a az autizmus spektrum zavarokban érintett gyermek számára is biztosítja a fogyatékosság típusának megfelelő pedagógiai ellátáshoz való jogot a sérülés felismerésének pillanatától kezdve.

A speciális pedagógiai ellátásnak a gyermek 3, de maximum 5 éves koráig korai fejlesztés formájában kell megvalósulnia, majd ezt követően sérülés-specifikus óvodai ellátásra jogosult.

Az autizmussal élő gyermekek óvodai nevelésének alapelvei megegyeznek az Óvodai nevelés országos alapprogramjának alapelveivel és kiegészülnek a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének vonatkozó irányelveivel.

Az óvodai nevelés céljai

Az autizmussal élő gyermekek óvodai nevelési céljai és alapelvei a következő szempontokban megegyeznek a közoktatási rendszer egyéb profilú óvodáiéval, amennyiben:

- elősegíti a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését,
- a gyermeki személyiség minél teljesebb kibontakoztatását,
- fontos nevelési célja a gyermekek egészséges életmódra szoktatása,
- figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat, az eltérő fejlődési ütemet.

Másrészt kiegészülnek a fogyatékosságnak megfelelő speciális célokkal:

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettségi szint mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése. Ennek elérése érdekében szükség van a fogyatékos készségek kompenzációs, habilitációs fejlesztésére, a fejlődési elmaradás, a másodlagos problémák kezelésére, a mindennapi gyakorlati készségek speciális módszerek segítségével való tanítására. A típusosan egyenetlen képességstruktúrán belül elsődleges cél az elmaradt területek fejlesztése az átlagos vagy kiemelkedő képességek gondozása mellett.

Az autizmussal élő gyermekek óvodai nevelésének célja az elemi adaptív viselkedések kialakítása:

- szociális, kommunikációs készségek célzott fejlesztése,
- az autizmusból és a társuló fogyatékosságokból eredő fejlődési elmaradások lehetséges célirányos kompenzálása,
- a sztereotíp, szociálisan nem megfelelő viselkedések kialakulásának megelőzése, illetve korrekciója,
- a fogyatékosság specifikus, protetikus, augmentatív környezet, eszközök, módszerek és szokásrendszer kialakítása és használatának elsajátíttatása.

Csoportlétszámot a szakmai ajánlás és a tapasztalatok alapján: 6 főben határoztuk meg, mely

lehetővé teszi a hatékony habilitációs, rehabilitációs munkát.

„9.4. Személyi feltételek speciális óvodai csoportban Minimum:

Egy időben 1felnőtt: 2 gyermek arány biztosítása (mely felnőtt létszámból 4 gyermekre 1 fő

gyógypedagógus állandó jelenléte)” .”/ Ajánlások az autizmus-specifikus alapszolgáltatások kialakításához a köznevelésben 2016,36.o./

Tevékenységformák, hetirend:

1. Játékra nevelés

2. A külső világ tevékeny megismerése: a tanulás
3. Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása
4. Mozgás
5. Rehabilitáció:
    - Protetikus környezet kialakítása
    - Kommunikációs készségek fejlesztése
    - Szociális készségek fejlesztése
    - Problémás viselkedések megelőzése és kezelése

	Hétfő	**Kedd**	**Szerda**	**Csütörtök**	**Péntek**
1	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása
2	A külső világ tevékeny megismerése: a tanulás	Játékra nevelés/tanulás	A külső világ tevékeny megismerése: a tanulás	Játékra nevelés/tanulás	A külső világ tevékeny megismerése: a tanulás
3	Mozgás	A külső világ tevékeny megismerése: a tanulás	Mozgás	A külső világ tevékeny megismerése: a tanulás	Mozgás
4	Mindennapos mozgás, szabad játék	Mindennapos mozgás, szabad játék	Mindennapos mozgás, szabad játék	Mindennapos mozgás, szabad játék	Mindennapos mozgás, szabad játék
5	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása	Önkiszolgálási készségek fejlesztése, házimunka elemeinek tanítása

A hetirend 10 rehabilitációs órával egészül ki, kéttanáros modellel, párhuzamos órában 11-13-ig tartó idősávban.

ii. Fejlesztő nevelés-oktatás habilitációs és rehabilitációs program autizmussal élő súlyosan-halmozottan fogyatékos tanulók számára

A Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény fejlesztő nevelés-oktatás habilitációs és rehabilitációs programját /2018/ adaptáltuk autizmussal élő súlyosan-halmozottan fogyatékos tanulók számára.

„A fejlesztő nevelés-oktatás időkerete, maximum 6 fős csoportos ellátás esetén minimum heti 20 óra.”/ Ajánlások az autizmus-specifikus alapszolgáltatások kialakításához a köznevelésben 2016, 30.o./

A halmozottan sérült autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók:
Az autizmusspektrum zavarok gyakran társulnak egyéb problémákkal, amelyek az ellátási szükségletet, taníthatóságot és a gyermek jövőjére vonatkozó előjelzéseket jelentősen befolyásolják.
Ezek lehetnek:
- értelmi fogyatékosság (mint a leggyakoribb társuló fejlődési zavar),
- beszéd-, érzékszervi, mozgás- vagy egyéb fogyatékosság,
- viselkedésproblémák (főleg, ha azok súlyosak, pl. agresszió, önbántalmazás).
A fejlesztésnél szem előtt kell tartani, hogy a tanítás lehetséges módszertanát illetően a tanuló autizmusa az elsődlegesen meghatározó tényező. Általában a szükségletek egyéni kombinációjához kell a járulékos zavar speciális szempontjait és az autizmus-specifikus pedagógiai módszereket összehangolni.

Az irányelvek útmutatásai alapján elengedhetetlen, hogy

- A súlyosan és halmozottan fogyatékos tanulók a szükségleteiknek és fogyatékosságaik struktúrájának megfelelő nevelésben, oktatásban és fejlesztésben részesüljenek.
- A fejlesztő nevelés-oktatás keretében, a közösségi nevelés mellett kiemelt hangsúlyt kapjon az egyéni fejlesztés, törekedve azonban a kortárs kapcsolatok kihasználására a szocializációs folyamatban.
- A napirend tudatos szervezésével a sokoldalú tapasztalatszerzés, a szociális tanulás feltételeinek biztosítása.
- Érvényesüljön:
  A kommunikáció és az interakció elve
  A normalizáció és a participáció elve
  A komplexitás, a személyiségközpontúság, a szükségletorientáltság és a rehabilitáció elve.
  A kooperáció és a tudatosság elve
  A differenciálás és az individualizáció elve

Ennek megfelelően a fejlesztő nevelésben részt vevő autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók heti 25 órában vesznek részt tevékenységekben, heti 14 órában rehabilitációs célú foglalkozásokat kéttanáros modellel valósítjuk meg, mely lehetőséget ad az egyéni fejlesztésre.

Tevékenységformák:
Kommunikáció

Kreativitásra, játékra, szabadidős tevékenységre nevelés
Érzelmi és szociális nevelés
Ember és természet
Önkiszolgálás, egészséges életmódra nevelés
Mozgásnevelés

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
1	Kommunikáció	Kommunikáció	Kommunikáció	Kommunikáció	Kommunikáció
2	Mozgásnevelés	Kreativitásra, játékra, szabadidős tevékenységre nevelés	Mozgásnevelés	Mozgásnevelés	Érzelmi és szociális nevelés
3	Kreativitásra, játékra, szabadidős tevékenységre nevelés	Érzelmi és szociális nevelés	Kreativitásra, játékra, szabadidős tevékenységre nevelés	Érzelmi és szociális nevelés	Kreativitásra, játékra, szabadidős tevékenységre nevelés
4	Önkiszolgálás, egészséges életmódra nevelés	Ember és természet	Önkiszolgálás, egészséges életmódra nevelés	Ember és természet	Önkiszolgálás, egészséges életmódra nevelés
5	Önkiszolgálás	Mozgásnevelés	Önkiszolgálás	Önkiszolgálás	Mozgásnevelés

iii. Általános iskolai helyi tantervek autizmussal élő tanulók számára

Csoportlétszámot a szakmai ajánlás és a tapasztalatok alapján:

alsótagozaton: 6-7 főben;

felsőtagozaton: 6-7-8 főben határoztuk meg, szem előtt tartva a csoportösszetételt, így lehetővé téve a hatékony habilitációs, rehabilitációs munkát.

„10.3. Személyi feltételek speciális csoportban Minimálisan biztosítandó személyi feltételek: a Köznevelési Törvényben előírt, csoportonként 1, az autizmus területén elméleti tudással és gyakorlati tapasztalattal rendelkező gyógypedagógus. Javasolt 6 tanulónként 1 gyógypedagógiai asszisztens biztosítása. Optimális személyi feltételek: 2 tanuló: 1 szakember

arány folyamatos biztosítása, szükség esetén 1:1 arány biztosítása legalább az idő egy részében.”/ Ajánlások az autizmus-specifikus alapszolgáltatások kialakításához a köznevelésben 2016,43.o./

1. Tanulásban akadályozott autizmussal élő általános iskola helyi tanterve

Helyi tantervünk az „51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet”, „Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára” és, „Kerettanterv a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára” című kerettantervek alapján készült, a 32/2012 EMMI rendelet „A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve” SNI 8. fejezetének figyelembe vételével (Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei).

Autizmussal élő és enyhén értelmi fogyatékos tanulók

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	6	1	7	1
Matematika	4	1	4	1	3	1	4	1
Erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret	2		2		2		2	
Ének-zene	2		1		2		2	
Informatika	-		-		1		1	
Technika, életvitel és gyakorlat	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Szabadon felhasználható órakeret		2		2		2		2
Habilitációs, rehabilitációs órakeret	10		10		10		11	
Rendelkezésre álló órakeret	35		35		35		34	

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	**5. évfolyam**		**6. évfolyam**		**7. évfolyam**		**8. évfolyam**	
Magyar nyelv és irodalom	4	1	4	1	4	1	4	1
Idegen nyelv	-		-		2		2	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1
Erkölcstan	1		1		1		1	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2		2		2		2	
Hon- és népismeret	1		-		-		-	
Természetismeret	2		2		4		4	
Földrajz	-		1		1		2	
Ének-zene	2		2		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		1		1	
Informatika	1		1		1		1	
Technika, életvitel és gyakorlat	1		1		2		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	

Osztályfőnöki óra	1		1		1		1	
Szabadon felhasználható órakeret		2		2		2		2
Habilitációs, rehabilitációs órakeret	11		11		12		12	
Rendelkezésre álló órakeret	38		39		43		43	

2020-2021-es tanévtől felmenőrendszerben bevezetett tanulásban akadályozott autizmussal élő általános iskola helyi tanterve

Tantárgyak	**1. évfolyam**		**2. évfolyam**		**3. évfolyam**		**4. évfolyam**	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	6	1	7	1
Matematika	4	1	4	1	3	1	4	1
Etika	1		1		1		1	
Környezetismeret	-		-		1		1	
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Digitális kultúra	-		-		1		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Szabadon tervezhető órakeret	**2**		**2**		**2**		**2**	
Rendelkezésre álló órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**	
Habilitációs, rehabilitációs órakeret	**10**		**10**		**10**		**11**	
Összesen	**34**		**34**		**34**		**36**	

Tantárgyak	**5. évfolyam**		**6. évfolyam**		**7. évfolyam**		**8. évfolyam**	
	Heti óraszám				**Heti óraszám**			
Magyar nyelv és irodalom	4	1	4	1	4	1	4	1
Idegen nyelv	-		-		2		2	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1
Etika	1		1		1		1	
Történelem	2		2		2		1	
Hon- és népismeret	1		-		-		-	
Természettudomány	2		3		5		5	
Állampolgári ismeretek	-		-		-		1	
Ének-zene	2		2		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		1		1	
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1		1		1		1	
Szabadon tervezhető órakeret	**2**		**2**		**2**		**2**	
Heti órakeret	**28**		**28**		**30**		**30**	

Habilitációs, rehabilitációs órakeret	**11**	**11**	**12**	**12**
Összesen	**39**	**39**	**42**	**42**

4.5.3.2. Középsúlyosan értelmi fogyatékos autizmussal élő tanulók helyi tanterve

Helyi tantervünk az „51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet „Kerettanterv a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára" című kerettantervek alapján készült, a 32/2012 EMMI rendelet „A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve" SNI 8. fejezetének figyelembe vételével (Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei).

Autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók általános iskola tantervének óraszámai

A nevelés-oktatás-fejlesztés területei	Tantárgy	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.		5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4		5		5	
	Olvasás-írás	2		2		3		3	1	4	1	4		2		2	
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	2		2		2	1	2	1	3	1	3		3		3	
	Játékra nevelés	2	1	2	1	2		2									
	Társadalmi ismeretek									1	1	1	1	2	1	2	1
Életvitel és gyakorlat	Önkiszolgálás	2	1	2	1												
	Életvitel és gyakorlat					2	1	2	1	2		2	1	3	1	3	1
Természeti környezet	Környezetismeret									1		1		2		2	
Művészetek	Ének-zene	2		2		2		2		2		2		2		2	
	Ábrázolás-alakítás	3		3		2		2		2		2		2		2	
Informatika	Információs eszközök használata												2	1	2	1	2
Testi nevelés	Mozgásnevelés	5		5		5		3		5		5					
	Testnevelés													5		5	
Szabadon tervezhető órakeret			**3**		**3**		**3**		**4**		**4**		**4**		**4**		**4**
Habilitációs, rehabilitációs órakeret		**10**		**10**		**10**		**11**		**11**		**11**		**12**		**12**	
Összesen		**35**		**35**		**35**		**35**		**39**		**39**		**43**		**43**	

2020-2021-es tanévtől felmenőrendszerben bevezetett középsúlyosan értelmi fogyatékos autizmussal élő tanulók helyi tanterve

Műveltségi terület	Tantárgy	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.		5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
Magyar nyelv és irodalom	**Kommunikáció** (Magyar nyelv és irodalom)	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4		5		5	
	Olvasás-írás (Magyar nyelv és irodalom)	2		2		3		3	1	4	1	4		2		2	
Matematika	**Számolás-mérés** (Matematika)	2		2		2	1	2	1	3	1	3		3		3	
Történelem és állampolgári ismeretek	**Állampolgári ismeretek**	-		-		-		-		1		1	1	1	1	1	1
	Hon- és népismeret	-		-		-		-		-		-		1		-	
	Etika	-		-		-		-		-		-		-		1	
Természettudomány és földrajz	**Környezetismeret**	-		-		-		-		1		1		2		2	
Művészetek	**Ének-zene**	2		2		2		2		2		2		2		2	
	Ábrázolás-alakítás (Vizuális kultúra)	3		3		2		2		2		2		2		2	
Technológia	**Digitális kultúra**	-		-		-		-		-		-	1	1		1	
Testnevelés és egészségfejlesztés	**Mozgásnevelés** (Testnevelés)	5		5		5		5		5		5		-		-	
	Testnevelés	-		-		-		-		-		-		5		5	
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	-		-		-		-		1		1		1		1	
Egyéb	**Önkiszolgálás**	2		2		-		-		-		-		-		-	
	Életvitel és gyakorlat	-		-		2		2		2		2	1	3	1	3	1
	Játékra nevelés	2	1	2	1	2		2		-		-		-		-	
Szabadon tervezhető órakeret		**2**		**2**		**2**		**3**		**3**		**3**		**2**		**2**	
Összesen		**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	
Habilitációs, rehabilitációs órakeret		**10**		**10**		**10**		**11**		**11**		**11**		**12**		**12**	
Összesen		**34**		**34**		**34**		**35**		**38**		**38**		**40**		**40**	

Integrációra előkészítő tanulócsoportunk óraterve megegyezik a befogadó intézmény helyi tantervének tantárgyaival, óraszámaival (Az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül: A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet, illetve annak módosítása: 1. melléklet - Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára)

Integrációra felkészítő tanulócsoport tantervének óraszámai

	1. évfolyam		
	kötelező	szabadon választható	**tantárgy összes óraszáma**
Magyar nyelv és irodalom	7	1	**8**
Matematika	4	1	**5**
Etika/Hit-és erkölcstan	1		**1**
Ének-zene	2		**2**
Vizuális kultúra	2		**2**
Technika és tervezés	1		**1**
Testnevelés	5		**5**
Kötelező	23		
Szabadon tervezhető		2	
Habilitációs, rehabilitációs órakeret	10		10
Összes óra			**34**

Integrációra felkészítő tanulócsoport szakmai munkájának rövid ismertetése

A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Autizmus Centrum Általános Iskolája integrációra előkészítő osztályt működtet autizmussal élő, átlagos vagy átlag feletti intellektusú, kortárs környezetükhöz jól adaptálódó tanulók számára, a kecskeméti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában. A csoport indítását – szülői kezdeményezést követően – a fenntartó Kecskeméti Tankerületi Központ jogelőd intézménye hagyta jóvá.
A csoportba való bekerülés kizárólag a Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának javaslata alapján történik
A csoport maximális létszáma 6 fő.
A fejlesztő munkát két gyógypedagógus és egy gyógypedagógiai asszisztens végzi, ők a Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény alkalmazottai. Munkaidejük a tanulók teljes iskolai

tartózkodását lefedik, a reggeli és délutáni ügyeletet, illetve a tanórai helyzeteket mind a speciális csoportban, mind a többségi osztályban.
Az integrációs osztályban tanuló gyerekek fejlesztési folyamatában többségi kerettantervet használunk, a tananyag tanítása korszerű módszertani eszközök segítségével (kooperáció, differenciált tanításszervezés, több tanáros modell) történik. Rendszeresek a szociális-kommunikációs fejlesztő foglalkozások és nagy hangsúlyt kap az önállóság, önkiszolgálás fejlesztése. Az egyes tanítási célok megvalósítása autizmus-specifikus eszközök, módszerek használatával történik. Ez olyan gyógypedagógiai többletszolgáltatást jelent, ami a többségi intézményi gyakorlatban nem jellemző.
Az előkészítés időtartama egy év, melynek végén az EGYMI iskolalátogatási bizonyítványt állít ki.
Tanulóink a következő tanévben a család által választott befogadó többségi intézményben kezdik meg az általános iskola első osztályát.

4.5.4.1. Készségfejlesztő iskola tanulásban akadályozott autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók helyi tanterve

Csoportlétszámot a tanulók sajátosságaiból eredő csoportösszetétel és szakmai ajánlás alapján határoztuk meg: 6-9 fő.

„11.1. A gyógypedagógiai intézményben létrehozott speciális csoport kialakításának feltételei Minimális személyi feltétele csoportonként 1 szakképzett gyógypedagógus, 6 tanulóként egy asszisztens. Optimálisan 2 tanuló:1 pedagógus arány javasolt. Amennyiben az autizmussal élő tanulók értelmi sérült tanulókkal együtt vesz részt az oktatásban, minimum feltétel egy, az autizmusban képzett szakember alkalmazása az intézményben. Optimálisan 4-6 autizmussal élő tanulóra 1 képzett szakember biztosítása, és szükség esetén asszisztens biztosítása javasolt”

Autizmus spektrumzavarral élő, tanulásban akadályozott tanulók készségfejlesztő iskola helyi tantervének óraszámai

A nevelés, oktatás, fejlesztés területei	Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5		5	
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2		2	
Matematika	Matematika	5		5	
Ember és társadalom	Erkölcstan	1		1	
	Állampolgári ismeretek	1		1	
Ember a természetben	Természetismeret	2,5	**0,5**	2,5	**1,5**
Művészetek	Műszaki rajz, vizuális nevelés	2		2	
Informatika	Informatika	2	**2**	2	**2**
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Pályaorientáció	1		1	
	Szakmai alapozó ismeretek	4	**1**	4	**1**
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5		5	
	Osztályfőnöki óra	1		1	
Összesen		31,5		31,5	
Szabadon tervezhető órakeret			**3,5**		**4,5**
Habilitációs rehabilitációs órakeret		**13**		**14**	
Összesen:		**48**		**50**	

Műveltségi terület	**Tantárgy neve**	**11. évf. (heti óraszám)**		**12. évf. (heti óraszám)**	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1
Matematika	Matematika	2		2	
Ember és társadalom	Etika	1		1	
Informatika	Informatika	1	1	1	1
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5		5	
	Osztályfőnöki	1		1	
Közismeret összesen		**11**		**11**	
Szabad közismereti időkeret		**2**		**2**	
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		**20**		**20**	
Szabad szakmai időkeret		**2**		**2**	
Összesen		**35 óra**		**35 óra**	
Habilitációs rehabilitációs órakeret		*15*		*15*	
Mindösszesen		50		50	

2020-2021-es tanévtől felmenőrendszerben bevezetett autizmus spektrumzavarral élő, tanulásban akadályozott tanulók készségfejlesztő iskola helyi tantervének óraszámai

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám			
		9. évfolyam		10. évfolyam	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5		5	
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2		2	
Matematika	Matematika	5		5	
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1		1	
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	3		3	
Művészetek	Vizuális nevelés	2		2	
Technológia	Digitális kultúra	2	2	2	2
Egyéb	Pályaorientáció	1		1	
	Szakmai alapozó ismeretek	4	1	4	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5		5	
	Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1		1	
Összesen		**31**		**31**	
Szabadon tervezhető		**3**		**3**	
Habilitációs rehabilitációs órakeret		**13**		**14**	
Mindösszesen		**47**		**48**	

A nevelés, oktatás, fejlesztés területei	Tantárgy	11. évfolyam		12. évfolyam	
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	2	**1**	2	**1**
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	1,5	**0,5**	1,5	**0,5**
	Erkölcstan	1		1	
	Osztályfőnöki óra	1		1	
Természeti környezet	Környezet és egészségvédelem	1		1	
Testnevelés	Testnevelés	5		5	
Szabadon tervezhető			**1,5**		**1,5**
Közismereti összesen:		**13**		**13**	
Gyakorlati tevékenység	Készségfejlesztő kerettantervek	20	**2**	20	**2**
Szabad készségfejlesztő időkeret			**2**		**2**
Habilitációs rehabilitációs órakeret		15		15	
Összesen:		**50**		**50**	

4.5.4.2. Készségfejlesztő iskola középsúlyosan értelmi fogyatékos autizmussal élő tanulók helyi tanterve

- A középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó készségfejlesztő iskola 9-10. évfolyamának közismereti kerettanterve
- A középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó készségfejlesztő iskola 11-12. évfolyamának közismereti kerettanterve

- 11.4.5. A készségfejlesztő iskola készségfejlesztő kerettanterve
- 11.4.5.1. Agyagtárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv
- 11.4.5.6. Háztartástan – életvitel készségfejlesztő kerettanterv
- 11.4.5.16. Szövött-tárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv
- 11.4.5.7. Irodatechnikai eszközök használata készségfejlesztő kerettanterv

Autizmus spektrumzavarral élő, értelmileg akadályozott tanulók készségfejlesztő iskola helyi tantervének óraszámai

A nevelés, oktatás, fejlesztés területei	Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam	
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	5		5	
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	5		5	
	Társadalmi ismeretek és gyakorlatok	1		1	
	Etika	1		1	
	Osztályfőnöki óra	1		1	
Természeti környezet	Környezet és egészségvédelem	2		2	
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Életvitel és gyakorlat	4	**1**	4	**2**
	Gyakorlati képzés előkészítése	2	**1**	2	**1**
Informatika	Információs eszközök használata	2		2	
Művészetek	Ábrázolás-alakítás	2	**1**	2	**1**
	Ének-zene	1,5	**0,5**	2	
Testi nevelés	Testnevelés	5		5	
Szabadon tervezhető órakeret			**3,5**		**4**
Habilitációs rehabilitációs órakeret		**13**		**14**	
Összesen:		**48**		**50**	

A nevelés, oktatás, fejlesztés területei	Tantárgy	11. évfolyam		12. évfolyam	
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	2	**1**	2	**1**
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	1,5	**0,5**	1,5	**0,5**
	Erkölcstan	1		1	
	Osztályfőnöki óra	1		1	
Természeti környezet	Környezet és egészségvédelem	1		1	
Testnevelés	Testnevelés	5		5	
Szabadon tervezhető			**1,5**		**1,5**
Közismereti összesen:		**13**		**13**	
Gyakorlati tevékenység	Készségfejlesztő kerettantervek	20	**2**	20	**2**
Szabad készségfejlesztő időkeret			**2**		**2**
Habilitációs rehabilitációs órakeret		15		15	
Összesen:		**50**		**50**	

2020-2021-es tanévtől felmenőrendszerben bevezetett készségfejlesztő iskola középsúlyosan értelmi fogyatékos autizmussal élő tanulók helyi tanterve

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám			
		9. évfolyam		10. évfolyam	
Magyar nyelv és irodalom	**Kommunikáció** (Magyar nyelv és irodalom)	**5**		**5**	
Matematika	**Számolás-mérés** (Matematika)	**5**		**5**	
Történelem és állampolgári ismeretek	**Állampolgári ismeretek**	**1**		**1**	
Természettudomány és földrajz	**Környezet- és egészségvédelem** (Természettudomány)	**2**		**2**	
Művészetek	**Ének-zene**	**2**		**2**	
	Ábrázolás-alakítás (Vizuális kultúra)	**2**	**1**	**2**	**1**
Technológia	**Digitális kultúra**	**2**		**2**	
Testnevelés és egészségfejlesztés	**Testnevelés**	**5**		**5**	
	Osztályfőnöki óra (Közösségi nevelés)	**1**		**1**	
Egyéb	**Életvitel és gyakorlat**	**4**	**1**	**4**	**1**
	Gyakorlati képzés előkészítése	**2**	**1**	**2**	**1**
	Szabad időkeret	**3**		**3**	
Összesen		**34**		**34**	
Habilitációs rehabilitációs órakeret		**13**		**14**	
Összesen:		**47**		**48**	

Műveltségi terület	Tantárgy	11. évfolyam		12. évfolyam	
		Heti		Heti	
Magyar nyelv és irodalom	**Kommunikáció** (Magyar nyelv és irodalom)	2	1	2	1
Matematika	**Számolás-mérés** (Matematika)	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	**Környezet- és egészségvédelem** (Természettudomány)	1		1	
Testnevelés és egészségfejlesztés	**Testnevelés**	5		5	
	Osztályfőnöki óra (Közösségi nevelés)	1		1	
Szabad időkeret		2		2	
Közismeret összesen		**12**		**12**	
Gyakorlati tevékenység	**Készségfejlesztő kerettantervek**	20		20	
Szabad készségfejlesztő időkeret		2		2	
Készségfejlesztő időkeret összesen		**22**		**22**	
Összesen		**34**		**34**	
Habilitációs rehabilitációs órakeret		**15**		**15**	
Összesen		**49**		**49**	

5.1 Készségfejlesztő iskola

A készségfejlesztő iskola helyi tantervét az 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet 1. mellékletében közölt kerettanterv alapján adaptálta a nevelőtestület.

11.4. Kerettanterv a készségfejlesztő iskolák számára

- 11.4.3. A középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó készségfejlesztő iskola 9-10. évfolyamának közismereti kerettanterve
- 1.4.4. A középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó készségfejlesztő iskola 11-12. évfolyamának közismereti kerettanterve

- 11.4.5. A készségfejlesztő iskola készségfejlesztő kerettanterve

- 11.4.5.1. Agyagtárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv
- 11.4.5.6. Háztartástan – életvitel készségfejlesztő kerettanterv –
- 11.4.5.8. Kert- és parkápoló készségfejlesztő kerettanterv
- 11.4.5.16. Szövött-tárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv
- 11.4.5.11. Konyhai kisegítő készségfejlesztő kerettanterv
-

A készségfejlesztő kerettantervek heti 4, 8, illetve 12 óraszámra lettek kidolgozva. A gyakorlati évfolyamokon a készségfejlesztő kerettantervek oktatására heti 20 óra (a hozzá tartozó szabad időkerettel) áll rendelkezésre. Ezen időtartamot kell az intézménynek a készségfejlesztő kerettantervek oktatásával kitöltenie, azaz a tanulónak a gyakorlati évfolyamokon egy 2-5 készségfejlesztő kerettantervből álló képzési egység elsajátítására van lehetősége.
A készségfejlesztő iskola sikeresen teljesített gyakorlati évfolyamai eltérő készségfejlesztő kerettantervek szerinti oktatással megismételhetőek.

A készségfejlesztő kerettantervek sikeres elvégzése részszakképzettséget, illetve szakképzettséget nem tanúsít.

A készségfejlesztő iskola képzés az általános iskolai nevelés-oktatás folytatása.
A nevelés-oktatás célja az általános iskolában elsajátított életkezdéshez, pályaválasztáshoz kapcsolódó ismeretek megerősítése, a gyengébb vagy sérült funkciók fejlesztése. Különösen nagy hangsúlyt helyezünk a gyakorlati tevékenységekkel és a munkavállalással kapcsolatosan a kommunikáció fejlesztésére. A készségfejlesztő iskola olyan nyitott szellemiségű, befogadó intézmény, amelyben minden tanuló számára lehetővé válik a képességeinek megfelelő ismeretek elsajátítása, a munkatevékenységekben rejlő sikerélmény átélése.

A készségfejlesztő kerettanterv elméleti és gyakorlati vizsgával zárul. A képzés végén a tanulók előre összeállított tételsor alapján gyakorlati tevékenységet kísérően ad számot elméleti tudásáról. A gyakorlati vizsgán be kell mutatni egy készterméket vagy munkafolyamatot, amelyet a tanuló a legjobbnak tart saját munkái közül, egy elkezdett munkadarabon pedig folytatja a munkát, bemutatva gyakorlati ismereteit. A vizsgabizottság tagjai:
- a gyakorlati tevékenységet oktató szakember
- szakirányú végzettségű gyógypedagógus és
- a bizottság elnökéből áll.

A készségfejlesztő iskola helyi tantervének óraszámai (felmenő rendszerben vezettük be a 2017/2018. tanévtől)

A nevelés, oktatás, fejlesztés területei	Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam	
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	5		5	
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	5		5	
	Társadalmi ismeretek és gyakorlatok	1	**1**	1	**1**
	Etika	1		1	
	Osztályfőnöki óra	1		1	
Természeti környezet	Környezet és egészségvédelem	2		2	
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Életvitel és gyakorlat	4	**1**	4	**2**
	Gyakorlati képzés előkészítése	2		2	
Informatika	Információs eszközök használata	2		2	
Művészetek	Ábrázolás-alakítás	2	**1**	2	**1**
	Ének-zene	1,5	**0,5**	2	
Testi nevelés	Testnevelés	5		5	
Gyakorlati tevékenység	Készségfejlesztő kerettantervek				
Szabad készségfejlesztő időkeret					
Szabadon tervezhető órakeret			**3,5**		**4**
Habilitációs rehabilitációs órakeret		**4**		**4**	
Összesen:		**39**		**40**	

A nevelés, oktatás, fejlesztés területei	Tantárgy	11. évfolyam		12. évfolyam	
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	2		2	
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	1,5+0,5	**0,5**	1,5	**0,5**
	Társadalmi ismeretek és gyakorlatok				
	Etika	1		1	
	Osztályfőnöki óra	1		1	
Természeti környezet	Környezet és egészségvédelem	1+1	**1**	1	**1**
Testi nevelés	Testnevelés	5			
Szabadon tervezhető		1,5			
Közismereti összesen:		**13**			
Gyakorlati tevékenység	Készségfejlesztő kerettantervek	20	**2**	20	**2**
Szabad készségfejlesztő időkeret			**2**		**2**
Szabadon tervezhető órakeret			**1,5**	1,5	**1,5**
Habilitációs rehabilitációs órakeret		5		5	
Összesen:		**40**		**40**	

2020-2021-es tanévtől felmenőrendszerben bevezetett készségfejlesztő iskola középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók helyi tanterve.

A tantárgyak struktúrája és a hozzájuk tartozó óraszámok:

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám			
		9. évfolyam		10. évfolyam	
Magyar nyelv és irodalom	**Kommunikáció** (Magyar nyelv és irodalom)	**5**		**5**	
Matematika	**Számolás-mérés** (Matematika)	**5**		**5**	
Történelem és állampolgári ismeretek	**Állampolgári ismeretek**	**1**	**1**	**1**	**1**
Természettudomány és földrajz	**Környezet- és egészségvédelem** (Természettudomány)	**2**		**2**	
Művészetek	**Ének-zene**	**2**		**2**	
	Ábrázolás-alakítás (Vizuális kultúra)	**2**	**1**	**2**	**1**
Technológia	**Digitális kultúra**	**2**		**2**	
Testnevelés és egészségfejlesztés	**Testnevelés**	**5**		**5**	
	Osztályfőnöki óra (Közösségi nevelés)	**1**		**1**	
Egyéb	**Életvitel és gyakorlat**	**4**	**1**	**4**	**1**
	Gyakorlati képzés előkészítése	**2**		**2**	
	Szabad időkeret	**3**		**3**	
Összesen		**34**		**34**	
Habilitációs rehabilitációs órakeret		**4**		**4**	
Összesen:		**38**		**38**	

A tantárgyak struktúrája és a hozzájuk tartozó óraszámok:

Műveltségi terület	Tantárgy	11. évfolyam		12. évfolyam	
		Heti		Heti	
Magyar nyelv és irodalom	**Kommunikáció** (Magyar nyelv és irodalom)	2		2	
Matematika	**Számolás-mérés** (Matematika)	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	**Környezet- és egészségvédelem** (Természettudomány)	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	**Testnevelés**	5		5	
	Osztályfőnöki óra (Közösségi nevelés)	1		1	
Szabad időkeret		2		2	
Közismeret összesen		**12**		**12**	
Gyakorlati tevékenység	**Készségfejlesztő kerettantervek**	20		20	
Szabad készségfejlesztő időkeret		2		2	
Készségfejlesztő időkeret összesen		**22**		**22**	
Összesen		**34**		**34**	
Habilitációs, rehabilitációs órakeret		**5**		**5**	
Összesen		**39**		**39**	

A nevelés, oktatás, fejlesztés területei	Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam	
Magyarnyelv és irodalom	Kommunikáció	5		5		2		2	
Matamatika	Számolás-mérés	5		5		2		2	
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1	1	1	1				
Közösségi nevelés	Osztályfőnöki óra	1		1		1		1	
Természettudomány és földrajz	Környezet és egészségvédelem	2		2		1	1	1	1
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Életvitel és gyakorlat	4	1	4	1				
	Gyakorlati képzés előszészítése	2		2					
Technológia	Digitális kultúra	2		2					
Művészetek	Ábrázolás-alakítás	2	1	2	1				
	Ének-zene	2		2					
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5		5		5		5	
Gyakorlati tevékenység	Készségfejlesztő kerettantervek					22		22	
Szabad készségfejlesztő időkeret									
Szabadon tervezhető órakeret		3		3		2		2	
Habilitációs rehabilitációs órakeret		4		4		5		5	
Összesen:		38		38		39		39	

Kollégiumi nevelés

5.1.1 A kollégiumi nevelés céljai és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja a gyermekek szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének segítése, személyiség fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.
A kollégium – céljai elérése érdekében – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki.
Az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteinek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása.
A kollégiumi gyermekek, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség alkalmazása a nevelésben
A gyermekek aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése,
A szülőkkel, az intézmény környezetében lévő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés
Kulturált, ösztönző környezet kialakítása szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása, széleskörű szabadidős tevékenység kínálat biztosítása.
Elsődleges célunk: az együttműködési képesség fejlesztése. Ennek kialakítása után lehetséges a hátrányos helyzetű gyermekek segítése, felzárkóztatása, a tehetségek felkutatása és kibontakoztatása.
A kollégiumnak pozitív szociális szokásokat és mintákat kell közvetítenie, fejlesztenie kell a szociális készségeket: empátia, tolerancia, konfliktuskezelő-, vita- és szervezőkészséget.

5.1.2 A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium - igazodva a Kt. rendelkezéseihez – a nevelési folyamat során a gyermekek tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordítunk az SNI gyermekek egyéni

szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a gyermekek személyiségének gazdagításához, kompetenciák fejlesztéséhez a közösség fejlődéshez.
A kollégiumi foglalkozások és tevékenységek átszövik és irányítják a gyermekek életét. A kollégium a maga sajátos arculatával, hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival hozzájárul az ott eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez. A kollégium a kompetenciák fejlesztését úgy segíti, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a gyermekek ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjük pozitív irányba formálódnak. A kollégiumi foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, szociális képességek fejlesztésére, az egészséges életvitel kialakítására, a tágabb természeti társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek. A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a gyermekekben kialakul az alkalmazkodóképesség , a tolerancia , a konfliktuskezelő képesség.
A kollégiumi nevelés az alábbi tevékenységi formák rendszerében valósul meg:

1. Tanulás
2. Munkatevékenység
3. Egyéni fejlesztés, felzárkóztatás
4. Egészséges életmódra nevelés
5. Szabadidős tevékenység
6. Kulturális tevékenység
7. Manuális tevékenység
8. Játéktevékenység
9. Séta –kirándulás, mozgás
10. Szakkörök
11. Megbeszélések
12. Egyéni szabadfoglalkozás
13. Közösségi tevékenység
14. Boldogságóra

5.2 A tankönyvek, a tanulmányi segédletek kiválasztásának elve

A pedagógusok az intézmény munkatervében meghatározott időpontig kiválasztják ki a nevelő-oktató munkához szükséges tankönyveket. Olyan tankönyvet, munkafüzetet, segédeszközt használunk, amelynek alkalmazásával a szakmai munkaközösség egyetért. A tankönyvfelelős a jogszabályokban meghatározott határidőig elkészíti a tankönyvrendelést. A tankönyvek kiválasztásánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- csak olyan tankönyveket rendelünk, amelyeket az év során rendszeresen használunk.,
- olyan tankönyveket választunk, amelyek a tanulók számára könnyen használhatók, jól tanulhatók,
- az ingyenes (normatív) tankönyvellátást az iskolai könyvtár állományából biztosítjuk,
- a szükséges tankönyveket, segédanyagokat, kötelező olvasmányokat mindenkor elérhetővé tesszük a tanulók számára az iskolai könyvtárban

- folyamatosan figyelmet fordítunk az iskolai könyvtárban elérhető tartós tankönyvek kínálatának és állományának bővítésére
- lehetőség szerint állandó tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvkölcsönzés megoldását.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő, a fejlesztő nevelés-oktatásban részesülő, továbbá az értelmileg akadályozott tanulók közül az alsó határértékhez közelálló tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés. A tankönyvlistán szereplő tankönyvek közül a tanulók egyéni képességstruktúrájának és szükségleteinek megfelelő ép és fogyatékos tanulók számára készült tankönyvek is választhatóak. Gyakran használunk kézzel készített, egy-egy tanulóra adaptált taneszközt is, melyeket a tanulók gyógypedagógusai készítenek el.
A Kecskeméti Tankerületi Központ engedélyével felhasználható központi tankönyvtámogatást – a fenti körbe tartozó tanulók részére - fejlesztő eszközök beszerzésére is fordíthatjuk.

5.3 A NAT-ban meghatározott feladatok megvalósításának részletes szabályai

5.3.1 A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció célja, feladatai

A helyi tantervünkben meghatározott kötelező tanórai foglalkozásokon túl gyermekeink, tanulóink számára kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs-rehabilitációs foglalkozásokat tartunk. Az egyes gyermekek számára tervezett óraszámokat a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. sz. mellékletében szabályozott keret figyelembevételével, továbbá a 20/2012. EMMI rendelet által megfogalmazott számításoknak megfelelően, és mindezen túl az egyes gyermekek, tanulók szakértői javaslatában foglaltak alapján tervezzük/végezzük.
A kötelező habilitációs-rehabilitációs fejlesztések során a szakértői javaslatokban foglalt, és a gyógypedagógusok által tanévenként elvégzett diagnosztikus mérések során feltárt, például kognitív funkciók, szociális készségek, mozgás, stb. fejlesztésére fokozottan gondot fordítunk. A habilitációs-rehabilitációs foglalkozásokat az egyes terápiás foglalkozásokba építjük be az egyéni szükségleteknek megfelelően.

A habilitációs, rehabilitációs fejlesztések célja, feladata:

- az értelmi-, a mozgásszervi-, az érzékszervi, a beszédfogyatékosságból, az autizmus spektrumzavarból és az egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok kompenzálása érdekében,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására törekvés,
- amennyiben szükséges, úgy speciális fejlesztő-eszközök ajánlása és azok használatának megtanítása.

5.4 A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezésének módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg az alábbiak szerint.
Az iskola tanulói számára a mindennapi testedzést az alábbi foglalkozások biztosítják:

- heti 5 kötelező testnevelés óra.

A tanórán kívüli sportfoglalkozásokat az iskolai diáksport foglalkozások keretében szervezzük meg. Ezeken az intézmény minden tanulója jogosult részt venni. A foglalkozások pontos idejét tanévenként a munkatervben tervezzük meg.

5.5 A tanulók fizikai állapotfelmérésének módszerei

Célja elsősorban az, hogy feltérképezze tanulóink egyes képességeinek hiányosságait és kiinduló alapot teremtsen a fejlesztő, terápiás vagy a tehetséggondozást célzó programok elkészítéséhez.
A tanulók fizikai állapotának felmérését a NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) alkalmazásával végzik a testnevelést tanító pedagógusok úgy, hogy minden esetben figyelembe veszik tanulóink sajátos nevelési igényéből adódó problémákat, például azt, hogy egy-egy teszt végrehajtását nem tudják a központi előírásoknak megfelelően, szabályosan végrehajtani. Ebben az esetben az egyes feladatokat a fizikai vagy mentális problémák miatt csak speciálisan adaptált formában, vagy gyógypedagógiai asszisztens segítségével, adott esetben pedig egyáltalán nem lehet megvalósítani.
A NETFIT fittség-mérési rendszer a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja.
A program négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil eredményei egészében véve jellemzik egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. A módszer az egyéni teljesítményt egy külső kritériumértékhez viszonyítja, ami az egészséghez szükséges minimális fittségi teljesítményérték. Így a tanulók fizikai állapotuknak megfelelően, a teszteredményeik alapján három zónába (tartományba) sorolhatóak:

1. egészségzóna,
2. fejlesztés szükséges zóna,
3. fokozott fejlesztés szükséges zóna.

NETFIT fittségi profiljai és fittségi tesztjei:

Testösszetétel és tápláltsági profil:

1. Testmagasság mérése
2. Testtömeg mérése
3. Testzsír-százalék mérése

Aerob fittségi (állóképességi) profil:
1. Állóképességi ingafutás teszt (15 m)

Vázizomzat fittségi profil:

1. Ütemezett hasizom teszt
2. Törzsemelés teszt
3. Ütemezett fekvőtámasz teszt
4. Kézi szorítóerő mérése
5. Helyből távolugrás teszt

Hajlékonysági profil:

1. Hajlékonysági teszt

5.6 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk minden tagintézményében rendelkezésre állnak a neveléshez, oktatáshoz szükséges tárgyi és személyi feltételek.
Az esélyegyenlőséget szolgáló törekvéseink célja, hogy biztosítsuk az intézményen belül az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, figyelembe véve a szülők igényeit és a jogszabályi előírásokat.
A program közvetlen célcsoportja: a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és pedagógusaik. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosítása mellett biztosítjuk tanulóink optimális képzésével az esélyteremtést. A lemaradást egyéni foglalkozásokon, felzárkóztatások alkalmával, differenciált neveléssel, oktatással, speciális pedagógiai módszerek alkalmazásával igyekszünk szintre hozni.
A tervezett tevékenységek koordinálása, a program végrehajtása, az intézmény mindennapi feladata. Az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért az intézmény vezetője a felelős.
Intézményünkben az alábbi tevékenységeket végezzük az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató jelzőrendszer működtetését,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését.

A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény pedagógiai programját az intézmény vezetői által kidolgozott fejezetek alapján jóváhagyta és összeállította:

Kecskemét, 2020. 09.08.

Homoki Márta
intézményvezető

6 ZÁRADÉK

A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény nevelőtestülete a pedagógiai programot a 2020.szeptember 09-i nevelőtestületi értekezleten egyhangúan elfogadta. Ezt a tényt a választott jegyzőkönyv hitelesítő, Komoróczy Melinda aláírásával tanúsítja.

Kecskemét, 2020.09.08.

Komoróczy Melinda
nevelőtestület képviselője

A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben nem működik diákönkormányzat.

Kecskemét, 2020. 09.08.

Homoki Márta
intézményvezető

A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény pedagógiai programját a szülői szervezet megismerte és az abban foglaltakkal egyetért.

Kecskemét, 2020.

Szülői Szervezet képviselője

Fenntartói jóváhagyás

A Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény pedagógiai programját a fenntartó Kecskeméti Tankerületi Központ igazgatója jóváhagyta:

Kecskemét, 2020.

Zsámboki Anna
igazgató